

Pasidairius po Kanadą

Kanadoje, kiek matyti iš spaudos, gali išsivystyti nemaža kova dėl to, kieno gesa mes vartosime.

Darbininkai, su kairiaisiais priešakyje, kelia protestą prieš pasimovimą atvesti Ontarijon amerikiečių gesą. Jie nori, kad Albertos gesas būtų atvestas vamzdžiais ne tik į Ontariją, bet ir toliau į rytus.

Buržuaziniai sluogsniai, kaip atrodo, visai nepaiso, kad Kanada turi savo gesą. Jie linkę leisti amerikiečiams atvesti vamzdžius į Ontariją.

Sioje kovoje Darbo Progressyvė Partija rodo didžiausią pasiryžimą. Ji moja mobilizuoti kanadiečius už tai, kad Albertos gesas būtų atvestas į Ontariją ir naudojamas virimui ir namų apšildymui.

Albertoje esą tiek geso (dujų), kad galėtų patenkinti visų kanadiečių poreikius bent per 75 metus.

Windsore Fordas atleido 955 darbininkus. Esą numatyta atleisti daugiau.

Fordas aiškina, kad šis atleidimas neturi nieko bendra su atidarymu įmonių Oakvilyje, kur dabar dirba 1,431 darbininkas, tame skaičiuje 350 iš windsoro.

Kompanija teigia, kad dauguma darbininkų bus pašaukta atgal, kada bus pradėta gamyba 1954 metų modelių, kada nors prieš kalėdas.

Aukso kasėjų streikas Ontarijoj ir Kvebeke dar vis plečiasi.

Vienu iš didžiausių kliūčių susitaikymui yra kompanijos atsisakymas užtikrinti darbininkams saugumą.

Kompanijos, matyti, nori atsikratyti unių, kad būtų lengviau išnaudoti mainierius.

Vienos stambios kasyklos darbininkai atmetė valdžios siūlymą grįžti darban, o paskui įteiktį valdžiai savo reikalavimus. Kitos kasyklos tur būt padarys tą patį.

Unijistai po visą Kanadą mobilizuojasi remti aukso kasėjus.

Kanados tekstilės ir elektrinių gaminių industrijų savininkai susirūpinę, kas bus su šiomis industrijomis, jeigu importas taip augs ir stums kanadiečių gaminius lauk.

F. C. Wallace, Canadian Electric Manufacturing Asociacijos prezidentas, sako, kad importas vis didesnę vietą užima, o kanadiečių gaminiams vis sunkiau rasti vietą.

1952 metais elektrinių gaminių buvę importuota jau už \$200,000,000, o Kanadoje

pagaminta už \$715,000,000. Bet šis skirumas nuolatos mažėjās.

Gelžkeliečių lyderiai nutarė, kad negalima reikalauti algų pakėlimo, bet statistika rodo, kad galima.

CNR per šiu metų pirmą pusmetį turėję \$23,000,000 daugiau pajamų, negu pirmesniais metais, o CPR — \$9,379,000 daugiau, negu pirmesniais metais.

Unijistų skaičius Kanadoje nuolatos auga.

Pradžioje metų buvo 1,219,714 unijistų, 73,593 unijistais daugiau, negu metai atgal.

558,722 priklauso prie TLC unių, 352,538 prie CCL ir 104,486 prie katalikų sindikatų.

Kanadietis

Fašistai Kėsinosi Ant Dr. Endicott

TORONTO. — Jau buvo pašlyta, kad ukrainiški fašistai bandė sudrumsti mitingą Massey Hall. Pasirodo, kad jie nesitenkino lapelių paskleidimu. Toj pačioj salėj jie chuliganai bėrė ant aukų rinkėjų pipirus, kurie, patekę į akis, galėjo skaudžiai sužaloti.

Po mitingo keli iš tų chuliganų pasiviję Dr. Endicott prie namų, įsibrovę ant verandos ir mėtę supuvusius kiaušinius ant sienų, šaukdami: "We will get you!"

Trečiadienį, tai yra, už kelių dienų po mitingo Massey Hall, vykstant Dr. Endicott namuose mažam moterų susirinkimui, chuliganai bandė padegti namus. Ant priešakinės verandos ir ant laiptų į sklepą buvo padėti degalai, tikslu uždegti namą. Laimė, kad buvo laiku pastebėta ir pašaukti gaisrininkai.

Taištos komitetas yra tos nuomonės, kad tai vis tos pačios organizacijos narių darbas. Yra manoma, kad ta organizacija kėsinosi ir ant ukrainiečių, padėdami bombą ant lango pora metų ar kiek algal.

Ant lapelio, kurį skleidė Massey Hall, pasirašo: "Association for the Liberation of Ukraine in Canada". Šioj organizacijoj yra nemažai dipukų, kurie tarnavo hitlerininkams laike praėjusio karo.

Dr. Endicott ir E. M. Apelin, Toronto Taikos Komiteto pirmininkas, lankėsi miesto rotušėj ir įteikė prašymą, kad valdyba imtųsi priemonių suvaldymui tokių užpuolikų.

Užpuolikus smerkia ir Toronto spauda. Globe and Mail editoriale pareiškė, kad "Veikdama energingai pagal Dr. Endicott nusiskundimą, policija patarnaus visiems piliečiams aplamai". Jis sako, kad Kanadoje negali būti vietos tokiems bauginimams.

Torontietis

Detektyvas laiko surakintą Kvebeko provincijoje. Tuo metu tenkū dipuką Mike Kozar, kuris nudūrė peiliu taip pat dipuką gydytoją Andre Ozevinskį. Rouyn miestelyje,

Kvebeko provincijoje. Tuo metu tarpu kabinete buvusi pacientė liudijo, kad pirma jie pasiginčiję, o tada jis smogęs daktarui peiliu į šoną.

Gera Proga Įsigyti Šias Naudingas ir Įdomias Knygas

POPIEŽIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ZMOGUS IR MAŠINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$2.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGĖJAI. Parašė viena eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosčiuško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKŪS APYSAKOS. Aprašoma nuo baudžiamos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis Karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

MOČINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RAŠTAI. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

Kaip ir Seratvėje Būti Jaunam. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatinai dėl senesnių amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, Zemaitės, Lazdynų Pelėdos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

UKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informaciją ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

Firmoji Lietuvos Sovietų Valdžia. Parašė V. Mickevičius-Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

PRISIKELUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, kuris lankėsi po karo Lietuvoj. Knyga 222 puslapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULETOJ ISPANIJOJ. Parašė Edvardas Zdanaukas. Jo atsiminimai iš karo su Franko fašistais. 156 puslapiai. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokėstį. Persiuntimą mes apmokame.

LDK Kanados Veikiantis Komitetas
P. O. Box 1007 Toronto 3, Ont.

Nr. TA
Sekma
ir bale
susirink
spektakl
tą LTSI
tistės M
25-erių
čių Genė
Tamaros
metų se
jams pa
M. Ju
jos valdy
viena iš
teatro d
vo darbu
žangiaus
klasikini
kovojo t
leto men
tytei did
ka pavy
visą eilę
nų įvai
Čaikovsk
"Miegan
ir kt.
Taryb
tais akto
neužmirė
— Marij
fontane"
nojoje
"Sužadė
prastum
rakterių
ilstamas
išraiško
yra būd
tei — al
Jaune
G. Sabal
tickaitę
pat seni
bias men
lika sav
metų ju
eilę puik
lų rusų
niuose b
ir taryb
"Laur
je dalyv
liatės. M
Chasinto
visus, ta
lentingoj
liai įsija
sonažo
džiomis
dybinėmi
Juozapai
mu atskl
nų merg
begalinį
kantą lia
trypusier
orumą. I
pelnas, k
ki kiekvi
siu.
Firmu
nuose L
atliko ju
kaitė.
Laurensi
kiai atsl
vidinį pa
Laurensi
širdi.
Jubilija

TARYBŲ LIETUVOJ

Jubiliejinis Spektaklis

Sekmadienį LTSR Operos ir baleto teatre gausiai susirinko žiūrovai į baleto spektaklį "Laurencija", skirtą LTSR nusipelnusių artistės Marijos Juozapaitės 25-erių metų bei baleto solisčių Genės Sabaliauskaitės ir Tamaros Sventickaitės 15-os metų sceninio darbo jubiliejams pažymėti.

M. Juozapaitė buržuazijos valdymo laikotarpiu buvo viena iš to būrio priešakinių teatro darbuotojų, kurie savo darbo pagrindu statė pažangiausio pasaulyje rusų klasikinio baleto tradicijas, kovojo už gilų, realistinį baleto meną. Marijai Juozapaitytei didelio savo talento dėka pavyko iškilti ir sukurti visą eilę svarbiausių vaidmenų įvairiuose baletuose — Čaikovskio "Gulbių ežere", "Miegančiojoje gražuolėje" ir kt.

Tarybinės santvarkos metais aktorė kuria visą eilę neužmirštamų vaidmenų. Tai — Marija "Bachčisarajaus fontane", tai-chor "Raudonojoje aguonoje", Marytė "Sužadėtinėje" ir kt. Paprastumas, gilus veikėjų charakterių atskleidimas, nenuilstamas ieškojimas naujų išraiškos formų — visa tai yra būdinga M. Juozapaitytei — aktorei — kūrėjai.

Jaunesniausias jubilieatas — G. Sabaliauskaitė ir T. Sventickaitė teatro mėgėjai taip pat seniai pažįsta kaip gabias menininkes. Per penkio-liką savo kūrybinio darbo metų jubilieatės sukūrė visą eilę puikių sceninių paveikslų rusų ir vakarų klasikiniuose baletuose, o taip pat ir tarybinuose baletuose.

"Laurencijos" spektaklyje dalyvavo visos trys jubilieatės. M. Juozapaitytė atliko Chasintos vaidmenį. Kaip ir visus, taip ir šį vaidmenį talentingoji aktorė sukūrė giliai įsijausdama į savo personažo gyvenimą. Nuoširdžiomis ir paprastomis vaidybinėmis priemonėmis M. Juozapaitytė su visu ryškumu atskleidė paprastos ispanų mergaitės tragediją, jos begalinį rūstumą ir neapykantą liaudies engėjams, sutrypsiusiems jos žmogiškąjį orumą. Didelis aktorės nuopelnas, kad žiūrovas giliai tiki kiekvienu Chasintos judesiu.

Pirmuose dviejuose veiksniuose Laurencijos vaidmenį atliko jubilieatė T. Sventickaitė. Ji puikiai išreiškė Laurencijos lyriškumą, ryškiai atskleidė savo herojės vidinį pasaulį. Jos sukurta Laurencija — įtikima ir nuoširdi.

Jubilieatė Genė Sabaliaus-

kaitė Laurencijos vaidmenį atliko paskutiniuosiuose dviejuose veiksniuose. Vestuvių scenoje jos sukurta Laurencija kupina moteriško švelnumo. Tačiau kaip ji neatpažįstamai keičiasi finaliniame spektaklio paveiksle. Vietoje švelnios ir lyriškos Laurencijos prieš žiūrovus iškyla rūšios, degančios neapykanta savo engėjams, vedančios liaudį į kovą, Laurencijos — kovotojos paveikslas.

Jubilieatės šalia savo puikios vaidybos, sugebėjo sukurti ryškius veikėjų paveikslus, pademonstravo aukštą šokio technikos klasę.

Jubiliejinis spektaklis visumoje praėjo aukštu idėjinu-meniniu lygiu.

Po spektaklio vėl pakilo uždanga. Į sceną gausiai susirinko respublikos sostinės teatrų ir visuomeninių organizacijų atstovai pasveikinti jubiliečių. Gausiais aplo-dimentais ir su dideliu džiaugsmu spektaklio žiūrovai sutiko žinią, kad LTSR nusipelnusiai artistei — M. Juozapaitytei Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo įsaku suteiktas Lietuvos TSR Liaudies artistės garbės vardas, o jubilieatės G. Sabaliauskaitė ir T. Sventickaitė apdovanojamos LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Garbės raštais. Sveikinusieji jubilieatėms palinkėjo siekti naujų laimėjimų tarybinio baleto ir visos tarybinės liaudies garbei.

J. Požėra

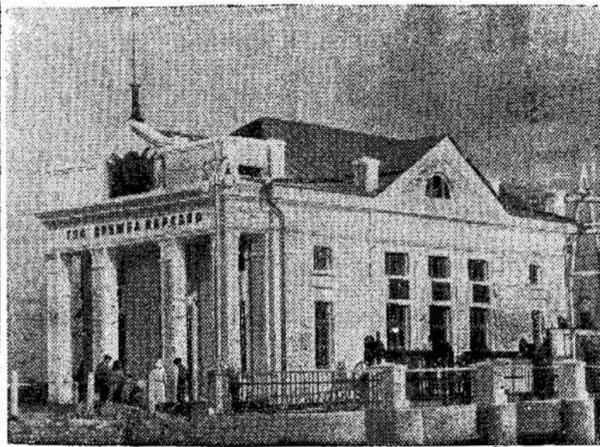
Nauji Pieno Cukraus Cechai

Klaipėda. — Sviesto - sūrių pramonės tresto Vilkiškių ir Usėnų sūrių gamybos įmonės šiomis dienomis gavo nemažą įrengimų siuntas iš broliškiųjų respublikų. Tai mašinos ir mechanizmai, pieno cukraus gamybai.

Šiose dviejose įmonėse jau šiais metais pradės veikti pieno cukraus gamybos cechai. Vakuuminiai aparatai, centrifūgos ir kitų įrengimų pagalba iš išrūgų, kurios gaunamos kaip atliekos gaminant sūrius, bus išgaunamas pieno cukrus — laktoza.

Usėnų sūrių gamybos įmonė, ryšium su pieno cukraus cecho statyba, bus pilnai elektrifikuota. Joje numatoma įrengti jėgainę. Elektros energija su mechanizmo pagalba atliks visus daug darbo reikalaujančius gamybinius procesus.

T. Chamentauskas

Hidroelektrinė "Žmonių Draugystė", kurią pasistatė bendrai Lietuvos, Baltarusijos ir Latvijos kolūkiai. Ji aptarnaus 10 kolūkių. Apie šios stoties statybą skaitėt Liaudies Balse kiek laiko atgal.

Dėkui Partijai

(Pasikalbėjimas su Tarybų Sąjungos Didvyrės Marytės Melnikaitės motina.)

LTSR Operos ir Baleto teatre scenoje vakar pirmą kartą buvo rodoma lietuviškoji opera "Marytė". Žiūrovų tarpe salėje buvo ir didvyrės tėvai. Pasikalbėjime su "Tiesos" korespondentu M. Melnikaitės motina drg. Melnikienė papasakojo:

— Jau nemaža metų praėjo, kai fašistai nukankino mano dukrelę. Ji žuvo, kaip ir daugelis kitų tarybinų piliečių, už mūsų Tėvynės laisvę, už laimingą darbo žmonių gyvenimą.

Ne veltui nutekėjo žuvusiųjų kraujas. Šiandien lietuvių tauta, Komunistų partijai vadovaujant, didžiojoje tautų šeimoje kuria laimingą gyvenimą, kovoja už taiką. Auga ir klesti gimtieji Zarasai.

Liaudis neužmiršta tų, kurie nepagailėjo savęs, kad tūkstančiai gyventų. Neužmiršo lietuvių tauta, visa didžioji mūsų liaudis ir Marytės, myli ją ir gerbia.

Iš visos širdies norisi tarti padėkos žodį mūsų mylimai Komunistų partijai ir Tarybinei Vyriausybei už tai, kad tas tikslas, dėl kurio kovojo ir atidavė savo gyvybę

GAUSIOS PAJAMOS IŠ SODŲ IR DARŽŲ

Kiekvienais metais plečiamas daržininkystė ir sodininkystė Štalo vardo kolūkyje. Už pomidorus ir kt. daržoves kolūkis gavo daugiau kaip 5,000 rublių, o už vaisius 12,000 rublių pajamų šiais metais kolūkis numato gauti iš daržininkystės ir sodininkystės 180,000 rublių.

Siekdami dar labiau ištyti sodininkystę, kolūkiečiai numato šiais metais užveisti naują įvairių vaismedžių kolūkinį sodą 3 ha plotu.

Jonavos rajono "Pergalės Vėliava"

tarybiniai patriotai, dabar sėkmingai įgyvendina m a s. Nepagailėsiu jėgų kad nors ir kukliu darbu prisidėti prie tolesnio mūsų Tėvynės galios stiprinimo, prie liaudies gerovės kėlimo. Marytės ir jos kovos draugų didžiausias noras ir siekimas buvo liaudies laimė. Mes toliau eisime tuo keliu.

Įvonių Namai Imonės Darbininkams

ŠIAULIAI. — Prieš kurį laiką buvo atiduotas eksploatacijai naujas trijų aukštų dviračių fabriko gyvenamasis namas. Jame įsikūrė 24 įmonių darbininkų šeimos. Pradėta naujo keturių aukštų namo statyba. Šiuo metu atliekami paruošiamieji darbai dar vieno 70-ties butų gyvenamojo namo statybai.

Pastačius šiuos namus, dviračių fabriko darbininkai gaus iš viso 5,000 kvadratinėjų metrų gyvenamojo ploto. Namai statomi pagal tipinius projektus. Juose bus visi patogumai. Trys namai stovės viename kvartale. Tai bus tarytum vienos įmonės darbininkų gyvenvietė.

J. Karvelis

Studentų Gamybinė Praktika Maskvoje

KAUNAS. — Grupė Kauno Politechnikos instituto statybos fakulteto studentų atliko gamybines praktikas mūsų šalies sostinėje Maskvoje. Šiomis dienomis jie grįžo į Kauną. Gamybinė praktika tęsėsi du mėnesius. Mūsų respublikos studentai dalyvavo 610 butų gyvenamojo namo universiteto profesoriams ir dėstytojams statyboje. Tai naujas gražus pastatas Lenino kalnuose, netoli nuo daugiaaukščių Maskvos universiteto rūmų. Praktikos metu studentai

Liaudiškose Respublikose

Kyla Rumunijos Valstiečių Gerovė

BUKAREŠTAS. — Dėka valstybės suteiktos pagalbos mašinomis, veisline sėkla, specialistais, o taip pat tarybinų kolūkių patyrimo panaudojimo dėka dauguma Rumunijos žemės ūkio kooperatyvų šiais metais gavo gausų derlių, kas padidino šių ūkių narių pajamas.

Timišoaros srities Belobreškos kaimo kolektyvinis žemės ūkis "Duneria" vidutiniškai gavo kviečių po 21,5 centnerio iš hektaro ir miežių — po 24,5 centnerio. Šis ūkis turi kelias gyvulininkystės fermas, daržus, iš kurių gauna dideles pajamas.

Gausų derlių surinko Sučavos srities kolektyviniai žemės ūkiai. Eilėje šios srities rajonų kviečių derlius sudarė 32 centnerius ir daugiau iš hektaro.

Po 22 centnerius kviečių iš hektaro surinko Hunedoaros srities Obrežos kaimo Ruginiūčio 23-osios vardo kolektyvinis žemės ūkis. Šio ūkio narys Simionas Bobicanas vien kviečių gavo avanso sąskaita 1,805 kilogramus. Daugiau kaip 20 metų, pasakė jis, aš dirbau savo žemės sklype, bet tokio produkto kiekio aš dar niekuomet nesu turėjęs savo namuose.

Klužo, Konstancos, Krajevos, Bukarešto, Baja Marės ir kitų sričių kolektyvinių žemės ūkių nariai, surinkę gerą derlių, taip pat gauna avanso sąskaita daug produktų ir pinigų.

Liaudies Korėjos Vyriausybės Rūpinimasis Motinomis ir Vaikais

PCHENJANAS. — KLDK ministrų kabinetas paskelbė nutarimą pagerinti motinystės ir kūdikystės apsaugą. Šis nutarimas numato iki šių metų pabaigos atkurti vaikų konsultacijas prie provincijų ir miestų ligoninių. Vaikų namai, kurie karo laikotarpiu buvo evakuoti į respublikos šiaurinius rajonus, iki spalio pabaigos grąžinami į gražias sveiko klimato vietas, kur jie buvo prieš karą. Nutarimas taip pat numato padidinti iki 2 savaičių gimdyvių buvimo gimdymo namuose laiką.

Prie gamyklų, fabriklų ir kitų įmonių, kuriose dirba daugiau kaip 150 moterų, kuriami moterų sanitariniai kampeliai. Įmonėse steigiami vaikų lopšeliai. Plečiami vaikų namų pagalbiniai ūkiai.

susipažino su industriniais statybos metodais, įvairiausiais mechanizmais.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KALBOS LIETUVIŲ LAIŠKAS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJAI

Prenumeratos Kaina:

Šalies ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50.
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.

LIAUDIENIS BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

AMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: EMpire 6-4358

PUIKIAI ATLIKTAS DARBAS

Su šiuo numeriu užsibaigia draugo A. Grinkaus aprašymas gelionės į Vieną ir atgal. Draugas parašė 121 lankstą rašomąja mašinėle. Jis puikiai aprašė ne tik įvykusį žmonių suvažiavimą Vienoje taikos gynimo aptarimui, kuriame jis dalyvavo kaip Kanados lietuvių delegatas, bet ir savo patyrimus kelyje, Vienoje, Pragoje ir Londone. Draugas savo pareigas atliko labai puikiai. O viskas, ką jis už tai gavo, tai padengimą išlaidų. Sugaištas laikas buvo jo auka taikos judėjimui, savo draugams Kanados lietuviams.

Draugas A. Grinkus parodė puikų pavyzdį visiems. Ypatingai jis parodė puikų pavyzdį, kaip reikia įvertinti taikos gynimą. Jis paaukavo kelias savaites taikos reikalui ryšyje su taikos Kongresu, o po to daugelį liuso laiko valandų pašventė aprašymui to Kongreso ir patyrimų kelyje.

Draugas A. Grinkus parodė puikų pavyzdį visiems, ypatingai jis parodė puikų pavyzdį, kaip reikia įvertinti kiek dėl laisvų organizacijų? Kodėl nepasidarbuoti bent kiek taikos reikalui? Pažangių lietuvių tarpe dabar reiškiasi didelė stoka veikėjų. Ne dėl to, kad jų nebūtų, bet kad draugai ir draugės pradėjo nevertinti visuomeninio veikimo. Kartais sunku suprasti. Kada buvo sunku veikti, kada grumoje persekiojimas, veikėjų netrūko. Dabar, kada lengva veikti, didelis atslūgimas.

Reikia neužmiršti, kad demokratija bujoja tikrai tokiose šalyse, kur pažangi visuomenės dalis aktyvi, kur sekmingai nutraukiama maska nuo reaktorierių veido, kur yra kam ginti demokratines laisves ir teises. Pažangus judėjimas yra ne tik šviturys demokratinėms jėgoms, bet ir vadovas. Be pažangaus judėjimo miršta ir visas demokratinis judėjimas.

Lai draugo A. Grinkaus pavyzdys paragina visus pašvęsti bent kiek laiko visuomeniniam veikimui. Juo daugiau bus veikėjų, tuo bus lengviau veikti.

MŪSŲ DIDŽIOJI DARBYMETĖ

Mūsų laikraščio Liaudies Balso metinis vėjus, ta didžioji darbymetė, jau visai arti. Administracija apie tai jau informavo jus visus savo atsišaukimu Liaudies Balse. Laikas jau visiems pradėti apie tai plačiai kalbėti ir daryti planus, kaip tą darbymetę praveisti.

Kad didžiama Liaudies Balso patrijotų supranta laikraščio svarbą, čia neteks aiškinti. Tas faktas, kad laikraštis geriausiai stovi iš visų pažangių lietuvių organizacijų, rodo, kaip jis yra įvertinamas. Bet reikia pasakyti, kad reikalas nėra taip užtikrintas, kad nebereiktų daugiau rūpesčio duoti. Gyvenimas vietoje nestovi, jis nuolat kelia naujas problemas, naujus rūpesčius. Jis vienodai paliečia ir spaudą.

Visiems žinoma, kad laikraščio prenumerata ta pati nuo senų laikų. O kainos nuolat kyla. Tą skylę reikia užkišti aukomis. Nustojome pelningų skelbimų, kurie karo metu teikdavo nemažą paramą. Sunkesni laikai mažiems biznieriams taipgi privertė juos sumažinti skelbimus. Kiti visai nebeskelbia savo biznio.

Nemažai skaitytojų Jungtinėse Valstijose nusigando vietinės reakcijos. Kiti priversti taupyti ir tenkintis tik savo spauda. O prie to vienas kitas miršta. Kanadoje taip pat visa eilė skaitytojų mirė. Viską kartu sudėjus, skaitytojų skaičius neauga. Nauji skaitytojai nespėja užpildyti išsibraukusių.

Taigi, padėtis nei kiek nepalengvėjo, kas liečia laikraštį, nors Kanados lietuviai ekonominiai pažengę labai toli. Pajamos nepadengia išlaidų. Reikia aukų. Tiesa, visi pažangūs laikraščiai sunkiai verčiasi, bet mums dar sunkiau, nes mūsų dirva daug mažesnė, mes per mažai turime savų, lietuviškų biznierių, kurie skelbimais prisidėtų.

Šios darbymetės metu mums reikia ne tik daugiau

KAS NAUJO PASAULYJE

Londone pasklido gandai, kad premjeras Churcillas gali vienas pasimatyti su premjeru Malenkovu, jeigu Francija ir Amerika atsisako.

Nieko tuo klausimu konkretaus šiuo tarpu negalima pasakyti, bet matyti, kad kalbos tuo klausimu eina.

Egiptiečių šaltiniai teigia, kad Egiptas ir Britanija susitarė dėl Suezio evakuacijos.

Nemažai ginčų buvo dėl technikų, kurie paliksia prižiūrėti bazių. Britai norėję, kad jie devėtų karinę uniformą, o egiptiečiai pageidavę, kad jie devėtų civilius drabužius. Galų gale britai nusileidę.

Iš visko matyti, kad Britanija sutiko patenkinti Egipto reikalavimą ištraukti kariuomenę. Bus palikti tikrai technikai. Kaip greitai tas bus įvykdyta, dar nepasakelbta.

Eisenhoweras pareiškė, kad jis greitu laiku praneš Amerikos žmonėms, ką reikia daryti, kai tik jis pilnai įvertins "grumojimą", kurį sudaro Tarybų Sąjungos sugebėjimas pagaminti hidrogenines bombas.

Jis, tačiau, iš kalno pasakė, kad karo klausimas yra skaitomas paskučiausia priemone Rytų-Vakarų ginčuose.

Jis taipgi neišmetęs iš minties pasiūlymo susitikti su rusais.

Indijos kareiviai, saugą tuos belaisvius, kurie nenori savaistoriai grįžti namo, turi nemalonumų su tais belaisviais.

Penki šimtai tokių belaisvių sukėlė maištą, kurį malšinant vienas belaisvis buvo nušautas, o 6 sužeisti.

Tuo tarpu amerikiečiai pasmerkė neutralią komisiją, būk ji prielankaujanti komunistams, kadangi ji pavelinusi daryti pasimatymus su belaisviais individualiai ir ne vieną sykį.

Danijos vyriausybė nenori, kad NATO komanda pastatytų Danijoje svetimos šalies orlaivius, nors ji yra NATO narė.

NATO komanda norėjo perkelti į Daniją amerikiečių ar kanadiečių eskadronus.

Išrodo, kad Danijoje bus vėl socialdemokratų valdžia.

Egipto specialus revoliucinis teismas nuteisė buvusį premjerą Ibrasm Abdel Ha-

di mirtin. Jis buvo rastas kaltu suokalbyje su svetima valstybe tikslu nuversti Nanguibo valdžią ir atsteigti monarchiją.

Sykiu nuteistas mirtin ir vienas britų samdinys, taipgi egiptietis.

Šis nuosprendis negali būti apeliuotas, bet ji gali peržiūrėti Egipto Revoliucinė Taryba.

Amerika ir Francija išdirbo naują planą nugalėjimui Vietnamo jėgų, kurios kovoją už Indo-Kinijos nepriklausomybę.

Francija turi siųsti daugiau kariuomenės, taipgi įtraukti daugiau vietinių, o Jungtinės Valstijos duos dar \$385,000,000.

Britanijos užsienio reikalų sekretoriaus pavaduotojas Nutting pareiškė Bonnoj, Vokietijoje, kad jeigu europinės armijos planas sugrius, tai neliks kito kelio, kaip priimti Vakarų Vokietiją į NATO.

Vokietijai numatyta kvota suorganizuoti 500,000 armiją dėl europinės armijos.

Amerikiečių nekurie žurnalai skelbia, kad amerikiečių žvalgai matę tarybinius orlaivius Kanados šiaurėje.

Kanados armijos vadovybė sako, kad ji pirmu kartu girdi apie tai.

Išrodo, kad čia yra bandymas pagąsdinti Kanadą ir tokiu būdu palenkti uoliau remti Amerikos ginklavimosi politiką.

Popiežius ekskomunikavo visus tuos lenkus, kurie turėjo ką bendra su "areštavimu" kardinolo Stefano Višinskio.

Mat Lenkijos valdžia suspendavo kardinolą nuo aukštųjų bažnytinių pareigų ir leido jam apsigyventi viename klostoriuje už jo priešvalstybinę veiklą.

Kardinolas, tarp kita ko, sakydavo, kad reikėtų grąžinti Vokietijai žemes, kurios buvo prijungtos prie Lenkijos po karo, nors tie reikalai nieko bendra neturi su tikėjimu.

Berijos pabėgimo gandai sudilo. Paplepėjo spauda ir radijas, bet nieko tikro nepasirodė.

Greičiausiai, kad antitarybinių priešų džiaugsmas bus veltui.

Kinija pravedė žmonių su-

rašinėjimą. Pasirodo, kad Kinijoje yra 500,000,000 žmonių. Tai didžiausia šalis pagal žmonių skaičių.

Šiuo tarpu Kinija yra atsilikusi nuo industrinių šalių, bet ji, būdama laisva, valdoma pažangių žmonių, padarys didelį progresą per trumpą laiką.

Kokia jėga bus Kinija, kada ji pakils industriniai, kaip kad pakilo Tarybų Sąjunga?

Indija irgi skaitlinga žmonėmis. Tenai irgi yra apie 400,000,000.

Pamatysime, kuri iš jų padarys didesnę progresą. Viena tvarkosi socialistiniais pagrindais, o kita kapitalistiniais.

Danijos rinkimuose, kurie įvyko rugsėjo 21, ne tik socialistai išrinko daugiau atstovų, bet ir komunistai.

Komunistai turėjo 7 atstovus, o šiame parlamente turi 8 atstovus.

Čekoslovakijos vyriausybė sumažino maisto ir prekių kainas ir vėl. Šiuo sykiu nuo 5 iki 45 procentų.

Ji sako, kad pažanga produkcijoje ir pinigine reforma įgalina sumažinti kainas.

Tarybų Sąjungos vyriausybė sumažino valstiečiams pyliavas, taipgi pakėlė kainas už jų produktus, kuriuos jie parduoda laisvoje rinkoje.

Sumažinti ir mokesčiai.

Jei Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Pasaulį, Skaitykite Liaudies Balsą

Vakarinės Berlyno dalies majoras Ernst Reuter, kurs aną dieną mirė širdies priepuoliu, sulaukęs 64 metų amžiaus. Nemažai jis buvo atsakomingas už Berlyno susiskaldymą. Nors jis skaitėsi kairiu, bet uoliai tarnavo dešiniams, kurie eina ranka rankon su Amerikos imperialistais.

Pastabos

Amerikiečiai baisiai persigandę, kad neutralioji komisija Korėjoj duoda daug progų kiniečiams ir korėjiečiams pasikalbėti su savo tautiečiais belaisviais.

Jie šaukia, kad tai "prievara".

Jei ko, gali atsirasti tokių, kurie pakeitę mintį nutars grįžti namo, pas saviškius.

Juk tai būtų "baisu"!

Kada kaišekininkai "plovė" belaisvių smegenis naudodami terorą, tai buvo visai kas kita.

O jie tą darė ne savaitę ar mėnesį laiko, bet pra metų.

Bet Rhee bijojo leisti juos į neutralią zoną, jis pasiskubino paleisti juos, kad korėjiečiai ir kiniečiai vienu kitu pasimatymu nesugriautų ilgų metų darbo.

Vienas peckelis Darbininke komunistus vadina "raudonais kirminais". Tikrai kunigiškai.

Kodėl sutanuoti kavalieriai taip daro, galima lengvai suprasti.

R. Mizara rašo Laisvėj, kad tūlas kunigiokas (prelatas A. Briška) Čikagoje miršanas palikęs \$100,000.

1934 metais laikraščiai vertinę jo turtą \$250,000.

Ne jis vienas buvo toks dolerių mėgėjas.

O kur komunistai vadovauja valstybei, labai sunku susikrauti tokias sumas mulkinant nesusipratusių žmonių.

Nepriklausomos Lietuvos korespondentas raportuoja, kad naujos bažnyčios statymas Toronte vėl atidėtas.

Girdi, pranciškonai tėveliai kaip ir streiką paskelbė.

Parapijonai, syki pasimokinę, nenorį aukoti bažnyčiai, kol nebus pradėtas statybos darbas.

O tėveliai nepradėsia statyti, kol lietuviai nesudėsia reikiamos sumos.

Ne vieną girdėjau stebintis, kodėl naujieji ateiviai (dipukai) tokie religingi, taip įsikibę į kunigų skvernus.

Girdi, jie esą matę daugiau mokyklos, kaip senesnieji.

Tiems reiktų neužmiršti, kad čia atvyko "rinktieji", Smetonos ir Krupavičiaus auklėtiniai.

Tik dabar jie turi galimybę laisviau žvalgytis. Ar jie tai padarys, tai jų reikalas.

J. Y.

Du Hollinger aukso kasyklos bosų užsispyrimo, 6,500 aukdarbininkai eina namo. Jų so kasėjų Ontarijoj ir Kvekasykla išėjo į streiką. Dėl beke priversti streikuoti.

Ką Kiti Rašo

"Biaurus Suokalbis"

Visiškai iš lygsvaros iškrypes Jonas Brazdžionis šaukia

"Streikai ar sukelta netvarka Londone, Paryžiuje, Romoje, Teherane, Ceylone, Sidnėjūje ar vedamos kovos Indokinijoje, Burmoje, Malajuose ir Philipinuose — viskas daroma pagal Kremliaus žmogžudžių planą".

Pavyzdžiui, Romoje krikščioniškos unijos sumanė paskelbti ir pravesti 24 valandų protesto streiką. Paskui tam pritarė ir laisvosios unijos.

Dabar iš Brazdžionio sužinome, jog tai buvo pagal "Kremliaus žmogžudžių planą".

Jau ir krikščioniškas darbo unijas pasigavo Kremlius!

Tiek tik galima pasakyti: Kierikališki plunksnabraižos iki pakvaišimo išsigandę ir iki bedugnės nūsimmelavę. — A. Bimba.

Geriau Socialistas

"Draugas" atodūsauja, kad Italijoje pašlijęs religinis išsąmoninimas. Dėl to, girdi, daug italų pavirto socialistais ir net komunistais.

Antanas Bimba draugiškai pataria Italijon pasiųsti prelatą Balkūną, kad tą pašlijimą atitaisyti.

Nieko nemačys, Antanai,

Balkūnas nors ir štarklus vyras, ale įtakos jis turi tik daktose. O anos juk balsavimuose net nedalyvauja.

Ot kas kita būtų, jei Italijon nuvažiuotų mano kaimynai Grigaitis su Vaidyla, Šventos vieros artikulus jie žino ant pomietės: O seniems italams piliečiam galėtų persistatyti esą (ar buvę) laisvamaniai. — L. Jonikas.

Prof. Corliss Lamont

Corliss Lamont yra vienas žymiųjų amerikiečių švietėjų. Jis — rašytojas, filosofas, profesorius ir visuomenininkas.

Nežiūrint to, kad Corliss Lamont gimė turtingoj šeimoje, — jo tėvas buvo Morgano partnerys, — jis pasirinko kitokį kelią ir juo ėjo per metų eilę.

Jis su savo žmona kadaise lankėsi Tarybų Sąjungoje ir iš ten grįžęs parašė įdomią knygą apie to krašto žmonių gyvenimą ir pačią santvarką.

Ir štai, šiomis dienomis ir Corliss Lamont buvo pašauktas pas McCarthy komitetą. Jis tačiau, atsiskė prieš jį atsiklaupiti ir sakyti "mea culpa".

Už tai McCarthy pagrąšino: Corliss Lamont būsiąs apkaltintas paniekinimu senatė.

Mr. Lamont atsakė: gerai,

kaltinkite ir kalinkite mane, bet aš laikausi savo principų ir jų laikysiuosi.

Smagu, kai mūsų krašte žymieji intelektualai panašiai gina savo ir visų Amerikos žmonių teises.

Tai teikia vilties, kad ragangaudžių puolimams bus padarytas galas.

Įdomus šiame prof. Lamonto "apklausinėjime" dalykas buvo tas: jis pasisakė, jog niekad nėra buvęs Jungtinių Valstijų komunistų partijos nariu.

Na, o persivertėlis Louis Budenz tikino, kad profesorius yra buvęs tos partijos nariu.

Kuo šis dalykas baigsis? — R. Mizara.

Francūzai Apie Vokiečius

Karinės ir revanšistinės Adenauerio klicos rinkiminius laimėjimas Vakarų Vokietijoje, — sakoma rezoliucijoje, — sustiprina karo pavojų Europoje ir visame pasaulyje. Rinkimų Vakarų Vokietijoje rezultatas yra rimta grėsmė Pransūzijos saugumui. Šis rezultatas, pasiektas policinių smurto veiksmų aplinkybėmis ir dėl gausių suklastojimų vis dėlto liudija apie pavojingą militarizmo ir nacionalistinių šovinistinių srovių augimą Vakarų Vokietijoje.

Vakarų Vokietijos militaristinės klicos įsitvirtinimas valdžioje sudaro didžiulį pavojų Prancūzijai. Panaudojė aktyvią Prancūzijos kapitalistų ir valdonų paramą, Adenaueris iškelia hitlerinį "gyvybinės erdvės" šūkį ir reikalauja Vokietijai pranašumo Vakarų Europoje. Taip vėl sudaromos sąlygos, kurios leido revančo partijoms pasirengti po 1918 metų naujam puolimui. Stambiosios prancūzų buržuazijos pozicija šių įvykių akivaizdoje atskleidžia mastą tos išdavystės, kuri vardan klasinės nepapykantos paaukoja nacionalinius interesus ir taikos interesus. Prancūzų politikieriai nesvyruoja girdami aršiausių Prancūzijos priešų pergalę. MRP partijos, kuri yra Adenauerio partijos sesuo, vadovai atvirai reiškia pasitenkinimą tuo, kad laimėjo politika, kuri yra skirta paversti militaristinę ir revanšistinę Vokietiją "Europos žandarų". Kai kuriems rugsėjo 6-oji Vakarų Vokietijoje yra revanšas už rugpiučio mėn. streikus Prancūzijoje. Kaip ir anksčiau, jų devizas yra toks: "Geriau Hitleris, negu liaudies frontas". — Humanite.

Kokia Čia Dorovė?

Paprastai jei ir alkanas vaikas vogtų duoną ir pastebėtas bėgtų, policija gali jį nušauti. Anglo-saksų kodekse nuosavybė statoma pirma žmogaus gyvasties.

ŠYPSENOS

O Senesnės Neturi?

Laike baliaus Klube, truputį išsigėręs, Tamošius pradėjo girtis savo dukterimis:

"Taip, aš didžiuojuos savo dukterimis. Ir aš neužmiršiu jų. Aš turiu pinigų ir žiūrėsiu, kad jos neišeitų be cento. Marytei, kuriai dabar 25 metai, skiriu \$1,000, Elzbietai, kuri baigia trisdešimt penktus, duosiu \$3,000, o Mortelei, aną dieną atsvetusiai 40, pažadėjau \$5,000."

"O senesnių neturi?" atsiliepė vienas vaikas. "Aš norėčiau apie 50 metų amžiaus".

Paakstinimui

Įmonės savininkas pasiūkė į raštinę geriausį darbininką ir įteikė jam \$1,000 vertės čekį, sakydamas:

"Kadangi šiemet biznis ėjo gerai, tai nutariau neužmiršti ir tavęs, kaip darbščiausio darbininko".

Darbininkas, nužemin t a i padėkojo ir pradėjo apžiūrėti čekį.

"Ponas pamiršote pasirašyti," tarė darbininkas, pamatęs, kad čekis nepasirašytas.

"Ne, nepamiršau. Jei kiti metai bus tokie geri metai, tai aš čekį pasirašysiu gale metų".

Už vagystę žiauriai baudžia.

Cionai mes nenorime argumentuoti už ar prieš tai. Norime pažymėti, kad mūsų valdžia padarė išimtį tam ir vieton bausti, brangiai moka už vagystę.

Kokis tai Siaurės Korėjos lakūnas pavogęs savo šalies orlaivį atskrido į Pietinę Korėją. Mūsų armijos komanda jį priėmė kaip herojų. Prie to mūsų valdžia, žinoma, taksų mokėtojų lėšomis, sumokėjo tam lakūnui \$100,000. Ji taipgi priėmusi vgtą orlaivį. O paprastam žmogui draudžiami priimti vogti daiktai.

Tai yra reiškinys keistos politinės dorovės. Tas gali blogai paveikti į jaunus žmones. Juk tai geriausia parodydo, kad vagystė pati savaime nėra smerktina. Ji priklauso nuo to kas vagia ir kam vagia.

Jei kitos valdžios pasektų tai ir siūlytų po \$100,000 už Amerikos orlaivį, labai galima, kad atsirastų norinčių lengvai pasinaudoti. Niekam nėra paslaptis, kad nemažai mūsų karių ir karininkų okupacijoj pelnosi juodoj rinkoj, o tai juk mažiau pelninga ir labiau rizikinga, kaip orlaivio pavogimas ir nulėkdinimas kitur.

Reikia tikėtis, kad kitos (Pabaiga ant 12 pusl.)

Nuo Vancouver Ligi Vienos

Rašo A. Grinkus

(Tąsa)

(Pabaiga)

Rodos, jei mestum per langą ir pagalvę, tai į žemiau esančius namus pataikytum, ką gi ir bekalbėti apie sprogtančias bombas.

Nepraėjo nei poros valandų, o jau orlaivis leidosi Amsterdamė. Čia nors elektros šviesų daugiau, bet visa aplinkuma primena karo stovį. Pragoje pasus tikrino moterys, o čia jau niformuoti kareiviai. Kur tik pažvelgi, vis kariškiai, daugiausiai su blizgučiais, taipgi ir didžiama publikos, kažkokie pasiūpė, ištižę. Tiesa, Amsterdamas, dėl dabartinio įtempimo yra kaip ir oro šakų centras, iš čia orlaiviai eina ir į Kiniją ir į Afriką ir Ispaniją, o taipgi ir Tolimuosius ir Artimuosius Rytus, todėl ir keleivių tarpe yra gal būt daugiausiai diplomatinė korpusų nariai ar kokie prekybininkai. Pragoje gi matėsi darbininkų atstovai, bei sportininkų grupės, kurie sudarė didžiausią oro keleivių dalį.

Nusipirkome Amsterdamo atviručių ir tuoj sėdomės rašyti draugams į Čekoslovakiją ir Kanadą, bet raštą sutrukdė girdimos per garsia kalbį mudviejų pavardės. Kvietė mus ateiti į maitos skyrių. "Tur būt mūsų literatūra, gauta kongrese, ir dovanos jau papuolė į juodvarnių rankas", kalbėjo mano bendrakeleivis. Aukšti pilvoti valdininkai žiūrėjo į mus ir klausė, kas yra mūsų parduosė. Užginėti nėra įmanoma — paaiškinome. "Turite primokėti po keturis dolerius abudu, nes vežate virš leidžiamo svorio". Pasiūlyta, bile tik neatima iš mūsų to visko.

Už pusvalandžio jau skridome Anglijos link. Ūkanų apgaubto Londono nesimatė, net ir orlaiviu nusileidus. Čia irgi keleivius rūšiavo niformuoti valdininkai, tik išskirdami Afrikos ar gal Arabijos keleivius, kurie atvyko iš Amsterdamo su mumis kartu. Jie važiojo apsigaubę namų darbo skaromis ir labai nunešiotais drabužiais, gal norėdami parodyti anglams, kad jų valdomose kolonijose gyvena žmonės labai vargingai.

Anglijos uniformuoti valdininkai vėl tikrino pasus, klausinėjo, kiek ir kokių turime pinigų, ką vežamės, kur važiuojame, kaip ilgai manome gyventi Londone ir t.t. Nusipirkę tikietus sėdomė ar arbata, tomeičių sunka ar K.L.M. stotį. Duch Air Lines Olandų oro linijos stotis. Ap-

sistojome "Basil Street Hotel" beveik šalimais oro stoties. Nors kaina ir išrodė plėšikiška, bet nebuvo kada vietos ieškoti kur kitur. Raudymiesi sumokėjome keturis svarus už vieną naktį ir tik už vieną kambarį ir nusprendėme pasieškoti pigesnio kambario ant rytojaus.

Gatvėje plintantis triukšmas pasiekė ir mūsų kambarį, tad, palinkėję vienas kitam laimingų Naujų Metų, sutarėm išeiti į gatvę, pažiūrėti, kaip Londono gyventojai sutinka šią šventę.

Gretimai esanti kiek didesnė Kensington gatvė buvo užsikimšusi pėsčiais ir važiuotais, daugiausiai jaunimas, liesi vyrai ir moterys, keletas merginų turėjo Londono policininkų kepurės ant galvų, kiti dainavo, o didžiama vien tik triukšmą kėlė ir tiek. Gatvės ir čia, kaip ir kituose Europos miestuose, apšviestos daug mažiau, negu Kanadoje. Krautuvės ir valgyklos jau buvo visos uždarytos, tad traukėme kambarin ir pasistiprinę Vienoje pirkti rusų krautuvėje salame ir romu, ėjome miegoti.

Naujų metų dieną praleidome rūšiuodami gautą Tautos kongrese literatūrą pasiuntimui. Neturėjome vinyojamo popierio, tad prisidėjo laukti dar vieną dieną su mūsų turto persiuntimu į Kanadą. Antrą dieną sausio po pusryčių, kurie čia suteikiami įskaitant į nakvynės sąskaitą, ėjome ieškoti vinyojamo popierio. Perklausinėjus keletą krautuvė, pasirodė, kad čia su popieriu yra ne taip švaistomasi, kaip Kanadoje. Parduodami produktai, ar tai daržovės, suvinyojami į laikraščius. Rudo vinyojamo popierio suradome rašomųjų daiktų krautuvėje ir už trijų ketvirtainių pėdų lakštą sumokėjome du šilingus, kas lygu apie 28-niems centams. Šniūrus siuntinių surišimui irgi reikėjo pirkti atskiroje krautuvėje iš didžiūmoje krautuvė parduodami produktai nėra surišami.

Maisto Londono restoranoose neduoda nei ketvirtos dalies tiek, kaip Pragoje, o kaina už pietus ar vakarienę beveik ta pati, kaip ir Pragoje. Parsivežiau namo ant atsiminimo pusryčių sąrašą iš Basil Street Hotel, kuriame mes apsistojome. Išskyrus pirmadienį, kada iškilmingu balsu aptarnautojai pranešdavo, kad "šį rytą yra po kiaušini", maistas kiekvieną dieną vienodas: Kava ar arbata, tomeičių sunka ar virti obuoliai, košė, keptos ar rūkytos silkės, ar sumaltų

žuvų biyneliai, ar vienas kšnelis lašinių, su keptom tometėm, ar keptos trumpos dešrelės, mažesnės ir plonesnės, kaip Kanadoje, "karšti šuniukai", kepta bandutė ar pridėgintos duonos riekelė, taip, kad, palyginus su Kanados ar Čekoslovakijos maistu, tai labai mažas pasirinkimas. Aišku, didžiūmoje tai yra karo pasekmės, prieš kurį visa pažangioji žmonijos dalis be poilsio kovoja. Kas mus iš tikrųjų stebino, tai buržuazinių šalių pasekmės propagandos srityje. Pusalkaniai Londono gyventojai didžiūmoje įsitikinę, kad žmonės demokratinėse šalyse yra blogiau ir už juos pavalgę ir apsirėnę.

Prie kiekvienos pasitaikiosios progos, kaip Pragoje, Vienoje ar Londone, klausinėjome vietinius gyventojus, kas link maisto, apsirėngimo ir uždarbių. Kuomet Pragoje kiekvienas užklaustas asmuo pasako iš širdies, ar tai girdamasis ar peikdamasis, čia, Londone, didelė didžiūma prisibijo kalbėti visiškai. Užklausėme valgyklos patarnautojos, ar kasdien yra toks mažas maisto pasirinkimas.

"Mažas pasirinkimas?" beveik sušuko ji. "Reikėjo jums atvykti į Angliją du ar trys metai atgal, buvo daug blogiau, arba turėtumėt pamatyti, kaip prastai žmonės valgo visoj Europoj, ypačiai blogai už geležinės uždangos".

"Mes sugrįžome iš Čekoslovakijos užvakar, ir ten žmonės valgo apie keturis sykius geriau, negu jūs čia Londone", painformavome darbininkę.

"Aš jums netikiu, už geležinės uždangos juk nieko neleidžia."

Tik kada parodėme fotografijų ir kortelių, pirktų Pragoje, bei pasus, tuomet ji klausė su įdomumu, kol viršinėje pašaukė prie darbo.

Klausinėjau miesto darbininkus, dirbančius prie vandentiekio, ir kitus, kurie rengė medinius suolus dėl stebėtojų, ateinančiai karūnacijai, kiek jiems moka, bet nei vienas neatsakė, tik pasižiūrėjo į prižiūrėtoją ir dirbo be sustojimo toliau. Klausinėjau darbininkus krautuvėse ir pašte ir iš visų tik viena mergina, kuri dirbo pašte ir sėdėjo kiek nuosaliau kitų, pasakojė apie darbo sąlygas. Šie darbininkai, kurie bijo žodį išsitariti, kažkaip įsitikinę, kad jie gyvena laisviau, negu demokratinėse šalyse. Kaip yra būtina ir naudinga pasiūsti kuod daugiau paprastų darbininkų į demokratinę

šalis, kad galėtų savo akimis pamatyti, kaip juos savieji ponai apgaudinėja.

Tiesa, Londono laikraščiai, kurių teko nusiprkti keletą, nėra toki akiplēiški karo kurstytojai, kaip kad amerikoniški ar kanadiški, jie čia daugiau užsiėmę išrišimu savų ekonominių problemų. Daug rašo apie mėginamus pagerinimus industrijoje, bet nedaug teko jų matyti. Visas puslapis užpildytas įvairių apiplėšimų ir muštynių aprašymams, mėginimai sukontroliuoti miestą troškiančius rūkus ir kasdieninis prostitučių gaudymas ir siuntimas į kalėjimus. "Bent šiais šventais, jos karališkos aukštenybės karūnavimo metais, turime apvalyti Londoną", pareiškė vienas teisėjas, siūsdamas 12-ka moterų į kalėjimą. Kas bus po karalienės apkarūnavimo, teisėjas neišsireiškė.

Mėginome nusiprkti Londono darbininkų spaudos, bet čia kaip ir Kanadoje viešose parduotuvėse sunku surasti, turbūt yra nelengva išsilaikyti biznyje, jei surastų, kad parduodi kairiųjų laikraščius.

Iš visų transportacijos priemonių, požeminis traukinys išrodo geriausiai sutvarkytas: tiesios linijos, gerio stočių nurodymai, užtektinai išeinamų vietų, nors ir nėra švarios. Taksai rodos 1923-čių ar 25-tų metų modeliai, seni, sukrypę, net blogiau išrodo, kaip Vienoje. Vežėjai beveik kiekvienas prašo pridėdama mokesčio, nes sako užmokestis labai mažas.

Bet Londonas turtingas istorinėmis vietomis ir įvairiais paminklais, kurių daugelį susigabeno iš pavergtų kraštų. Apžiūrėdami "Victoria ir Albert Museum" stebėjome matydami įvairių šalių piešinius. Kaip kurie viduramžių kūriniai atlikti su nepaprastu gabumu, iš toliau išrodo tiesiog kaip gyvi, nemaža dalis parodo nuogus vyrus ir moteris.

Londonas turi nemaža dar ir praėjusio karo žymių, taip pat Trans Canada Air Lines ofiso stovi tik apgrūvę sienos, sakė mums praeivis, kad tai oro bombos darbas, matėsi griuvėsių ir kitose vietose, gal užtai ir Londono laikraščių tonas yra kitokis, kaip Kanadoje.

Mėginome palyginti einančių ar važiuojančių minių skirtumą Londone ir Pragoje. Gal būt dėl nuolatinio trūkumo gryno oro ir maisto, šio miesto gyventojai didžiūmoje suliesėje, išblyškę, kosėjimas girdėti tiek ant gatvių, tiek restoranuose, kaip gi galima tikėtis sveikų vaikų iš suvargusių gyventojų, o Londonas jau išaugino vieną gėntkartę. Tiesa, atvykstantieji emigrantai ir provincijų gyventojai suteikia miestui ir gyvesnių žmo-

nių. Su ukrainiečių delegatu nuvykome pamatyti Charlie Chaplino "The Lime Light". Teatre visi rūko, tiek seni, tiek jauni, nuolatinis degtukų žybčiojimas ir pučiami dūmai trukdo paveikslus pamatyti, gi kosintieji neleidžia ir išgirsti tinkamai. Kitas nepaprastas dalykas, tai skaičius šunų ant gatvių. Niekur neteko matyti, kiek čia, moterų, vedančių šuniukus, mažus ir didesnius, gi šunims išeinamųjų vietų nėra, tad pėsčias turi žiūrėti kur eidamas stojies.

Kaip visas pasaulis susideda iš teigiamų ir neigiamų dalykų, taip ir Londonas, o geroji pusė visoje Anglijoje yra ta, kad darbininkai geriau organizuoti, negu kitose kapitalistinėse šalyse. To pasekoje jie turi geresnę socialę apdraudą, negu Kanadoje ar Amerikoje. Tas teko patirti išsikalbėjus su čia gyvenančiais lietuviais, kurių teko sueiti keletą šeimynų.

Net ir čia gyvenantieji dipukai lietuviai pripažįsta, kad konservatų valdžia jau pradeda apkarpyti suteiktas darbiečių lengvatas, pavyzdžiui, jau reikia primokėti už dantų taisyimą, akinius ir kai kuriuos vaistus. Išvada aiški, mes kiekvienas, kur begyventume, su kiekvienu balsu, kaip nors išreikštu, arba pataisome savo ir kitų gyvenimo sąlygas, arba pabloginame.

Čia, kaip ir Pragoje, vaikštinėdami stebėjome kainas, produktus, lyginome su kanadiškėmis, kaip kas brangiau, kaip kas pigiau. Vietiniame turguje pastebėjau ryšulėlį smulkiai suskaldytų malkų — dviem sprindžiais apimtum ryšulėlio storį, o ilgio apie dešimtis colių. Parduavinėja po tris penus, išėitų apie dešimtis kanadiškų centų. Įsidėjo senutė malkas į piniginę ir eina namo. Kiek jau bus iš to šilumos, galima įsivaizduoti. Trūksta jiems čia šilumos, ir turimą beveik 75 procentais eikvoja neturėdami centralinio apšildymo.

Galvojau, kas būtų praktiškiau, pervežti iš Europos žmonių perteklių į Kanadą, ar Kanados perteklių, kviečių, malkų, anglies, mėsos ir tūkstančius kitų dalykų, pervežti į Europą? Tiesa, ir Anglijoje tokių trūkumų nebūtų, jeigu eikvojamus turtus pavergimo kare Malėjoj ir kitur, naudotų žmonių būvio pagerinimui.

Dėl stokos pinigų ir laiko, neteko pamatyti tiek šio didmiesčio, kaip kad norėjosi. Aplankiau seserį, buvusį kanadietį, kurių jau buvau nematęs virš 20-tų metų, ir už poros dienų jau apleidau šią "Imperijos širdį", kurios pagydimui reikės visų Anglijos žmonių geresnio susiorganizavimo ir darbo. T.C.A. stotyje tikrino do-

Jungtinės nija, Francijų bloko šalkalba apie mus". Ypa klausimas s ima jų prog kietijos ir K mo. Į visus pasiuylumus nijimo reika kas atsako: vesti laisvus je Vokietijo kai tik bus t ta valdžia, ma kalbėti lus. Vakari vieną išeiti rėjos. Girdi tai sutiktų kimus viso: bės klausin tas.

Vakarini tuos rinkin dėl, kad jis tokius rinki mėtų aden rinkus aden ku, Vokietij Tarybų S "Laisva" "laisvai" su niu bloku kriukis. Ve būtų išspr Bet as t toks papra Visai ne.

Padėtis, rytinėje E tijoje, susi mus. Tai i saulinio k sureguliuo Paziūrėjus dugniau, negalimu

kumentus landą vak šiaurės li landų pa Scotland. dokument ja skaito valstybė, Nėra ka i nų vargo valandų k rodos apl valgėme, lėktuve, bėjome i dujų var nadoje. A stotį, Ne ryto ir už bavome

Kaip s žengia v rus mūsų tvarkym daromų sios klas siryžusių ba su pa tų gere siems, o tuomet, saulyje t

Rinkimai

Rašo J. Yla

Jungtinės Valstijos, Britanija, Francija ir kitos vakarų bloko šalys labai dažnai kalba apie "laisvus rinkimus". Ypatingai rinkimų klausimas svarbią vietą užima jų programoje dėl Vokietijos ir Korėjos apvienimo. Į visus Tarybų Sąjungos pasiūlymus Vokietijos apvienijimo reikalu, vakarinis blokas atsako: sutikit leisti praveisti laisvus rinkimus rytinėje Vokietijos dalyje. Girdi, kai tik bus tokiu būdu išrinkta valdžia, tuomet bus galima kalbėti apie kitus reikalus. Vakarinis blokas tik tą vieną išėjį randa ir dėl Korėjos. Girdi, jeigu komunistai sutiktų leisti laisvus rinkimus visoj Korėjoj, vienybės klausimas būtų išspręstas.

Vakarinis blokas bruka tuos rinkimus Vokietijoje todėl, kad jis tikisi, kad per tokius rinkimus didžiumą laimėtų adenauerininkai. O išrinkus adenauerininkus, aišku, Vokietija būtų išplėsta iš Tarybų Sąjungos įtakos. "Laisva" Vokietija tuomet "laisvai" susidėtų su vakariniu bloku ir būtų atliktas kriukis. Vokietijos problema būtų išspręsta.

Bet aš tas klausimas yra toks paprastas, kaip išrodo? Visai ne.

Padėtis, kuri dabar yra rytinėje Europoje ir Vokietijoje, susidarė ne per rinkimus. Tai paseka baissaus pasaulinio karo. Ar galima ją sureguliuoti per rinkimus? Pažiūrėjus į klausimą nuodugniau, mes matome visai negalimu dalyku.

kumentus, daiktus, o 7-tą valandą vakaro, jau skridome šiaurės link ir už poros valandų pasiekėm Prestwick Scotland. Čia ir vėl tikrino dokumentus, matomai Škotija skaitosi, kaip atskira valstybė, bent ant popiero. Nėra ką lyginti devynių dienų vargo ant laivo su 11-kos valandų kelione orlaiviu. Tik rodos apleidome Škotiją, pavalgėme skanią vakarienę lėktuve, pasikalbėjome, stebėjome įraudusius degančių dujų vamzdžius ir jau Kanadoje. Atvykome į Gander stotį, New Foundland, 5:35 ryto ir už penkių valandų jau buvome Montreale.

Kaip smarkiai progresas žengia visose srityse, išskyrus mūsų visuomeninį susitvarkymą. Nežiūrint visokių daromų kliūčių iš valdančiosios klasės pusės, šimtai pasiryžusių lietuvių ateivių dirba su pasiaukojimu, kad būtų geresnis gyvenimas visiems, o tas yra įmanoma tik tuomet, jei bus išsaugota pasaulio taika.

Vokietija, nacių užvaldyta, sudrumstė Europos gyvenimą, įbloškė visą pasaulį į baisias skerdynes. Kada ji buvo nugalėta, sąjungininkai okupavo ją, nutarė išardyti jos karines industrijas, išgyvendinti nacizmą, kartesles arba korporacijų korporacijas ir t.t. Vienu žodžiu, buvo nutarta sugriauti viską, kas gali išsukti kitą karą, sudemokratinti šalį. Nebuvo nei užsiminta, kad tas viskas bus atliktas per rinkimus.

Bet vos spėjus padaryti tuos tarimus, padėtis pasikeitė. "Didžiausiais priešais" buvo paskelbti sąjungininkai, kurie daugiausiai nukentėjo ir daugiausiai pasiaukoję, kad nacizmas būtų nugalėtas. Momentaliai prasidėjo veikla kita kryptimi. To pasekoje buvo sulaukytas Vokietijos nunacinimas. To pasekoje šiandien Vokietija vėl statoma ant senų kojų. Ji vėl virsta pavojumi toms tautoms, kurios tiek daug nukentėjo.

Aišku, Tarybų Sąjunga, Lenkija ir kitos šalys, kurios tiek daug nukentėjo, nenori vėl taip lengvai paleisti iš rankų Vokietiją. Jos nori, kad Vokietija būtų padaryta demokratine šalimi, įpareigota laikytis neutralumo ir draugiškai sugyventi su visais kaimynais. Milijonai žmonių žuvo ne tam, kad už kelių metų Vokietija vėl barškintų ginklais prie jų rubežių.

Aneurin Bevan nėra joks komunistas, bet ir jis aną dieną pasakė, kad vakarai gali brangiai užmokėti už tokią politiką Vokietijoje. Jis sakė, kad paleisti valion tie patys elementai, kurie Hitlerį pastatė ant kojų.

Rytinė Vokietijoje buvo neramumų ir gali daugiau būti. Kodėl? Todėl, kad tenai dar yra dedamos pastangos išgyvendinti nacizmą, likviduoti junkerius ir kitus elementus, kurie buvo priešastimi Vokietijos avantiūry. Tenai dar laikomasi tarimo, kurs buvo padarytas tuojaus po hitlerininkų pasidavimo. Naciai ir jų sėbrai, matydami sau galą, spardosi, ypač kai juos remia vakarai.

Kiekvienam gali būti aišku, kad vokiečiai ir pralaimėję karą, per vienus kitus metus nepasikeitė labai. Dalis matė, kad hitlerizmas atnešė pražūtį, bet didžiuma, kaip jau buvo korespondentų patirta, hitlerizmo nelaiko blogumu. Jie apgailestauja, kad pralaimėta — tai ir viskas.

Adenauerininkai, kaip pasirodo, pasirinko hitlerinį kelią. Už tai visi industrialistai ir buvę naciai per praėjusius rinkimus palaikė juos. Tie patys elementai, kurie pastatė prie valstybės vairo Hitlerį ir jo sėbrus.

Jeigu vakarinis blokas nesistengtų atstatyti Vokietiją kaip militarinę jėgą Europoje, tai susitarimas būtų nesunkus. Tada ir rinkimai būtų priimtini.

Tas pats ir Korėjoj. Jeigu amerikiečiai ir kiti nepalaukė Rhee ir jo sėbrų, o sutiktų padaryti Korėją tikrai demokratine šalimi, nei vienam blokui nepriklausančia, tuomet ir tenai būtų lengva praveisti demokratinius rinkimus, tai apvienyti visą šalį.

Prezidentas Rhee nenori gražaus susitarimo. Jis nori užimti visą šalį per jėgą. Jis nenori, kad Korėja būtų neutrali. Jis nori laisvės blokuotis, provokuoti susikirtimus. Jis net amerikiečių neklauso.

Amerikos sutartis su Ispanijos diktatorium rodo, kad negalima tikėtis greito padė-

ties pagerėjimo. Amerikai visai liaudies ir demokratijos priešai virto geriausiais prieteliais. Man atrodo, kad ilgai netruks, kol francūzai ir anglai pamatys, kad Vokietija, Ispanija ir Amerika pasidarys nauja ašis, kuri bus pavojinga ne tik liaudies demokratijoms, bet ir vakarų demokratijoms.

Ivairenybės

Skystas Helijus Plaukia Aukštyn

Kijoto, Japonija. — Tarpautinė Teoretinė Fizikos Konferencijoj buvo pademonstruota, kad skysčiu paverstas helijus plaukia ne žemyn, kaip tai daro visi kiti elementai, bet aukštyn, prieš gravitacijos įstatymus.

Helijų galima paversti skysčiu atšaldžius iki 273 laipsnių žemiau nulio arba beveik iki absoliučio nulio centigrado.

Helijus naturalėj padėty yra dujos (gesas).

Tokiu helijaus elgesiu labai susidomėjo mokslininkai Vienas pareiškė: "Tai nuostabu. Išrodo, kad jis laužo vieną iš gamtos įstatymų".

"Tas parodo, kad mes dar ne viską žinome apie gamtos įstatymus."

Manoma, kad ši fenomene duos mokslininkams progą daug ką naujo sužinoti, jei pavyks surasti, kodėl helijus plaukia aukštyn.

Nusileido 10,339 Pėdas

Profesorius Auguste Piccard ir jo sūnus Jacques nusileido Viduržemio jūroj 10,339 pėdas gilumo. Tai arti 2 mylių.

Jis sako, kad tame gylyje yra baisi tamsa. Net galingų žibintai nedaug ką gelbėjo.

Toj didelėj tamsoj jie matė fosforinius žiburius, iš ko

spėja, kad yra tenai tokių gyvūnų, kurie išduoda fosforinę šviesą.

Užėmė dvi valandas laiko nusileisti ir išsikelti. Ant dugno jie buvo labai trumpai.

Jie padarė rekordą. Francūzai buvo nusileidę tik 5,085 pėdas. Prieš juos tūlas William Beebe buvo nusileidęs prie Bermudos 3,028 pėdas.

Operavo Užšaldyta

Mrs. Doris Sleeman, vancouverietė, sirgo sunkia širdies liga per 14 metų. Jos širdis tekėjo. Ji vargiai galėjo pasijudinti. Torontoj buvo padaryta operacija nauju būdu ir dabar ji baigia sveikti. O ji jau 43 metų amžiaus.

Kada ji atvyko į Torontą, kurį tik gydytoją lankė, visi atsisakė jai padėti. Bet Dr. W. G. Bigelow sutiko pabandyti.

Jis pirma atšaldė jos kūną iki 81 laipsnio. Normali žmogaus temperatūra yra 98.6 laipsnio. Tada jos širdis buvo atskirta nuo kraujo apytakos, buvo sulopyta, o paskui temperatūra atstatyta dirbtinu būdu.

Dabar ji gali vaikščioti, kalbėti. Tikisi greitai laiku būti visai normali.

KINIJA ATMETA ANGLIJOS PROTESTĄ

PEKING. — Kinijos liaudies valdžia atmetė Anglijos protestą ir apkaltino anglius kaip užpuolikus.

Anglija protestavo, kad kinai, šaudydami iš patrankų nuo kranto, sužalojo karinį anglų laivą ir užmušė 7 jūrininkus.

Kinija atsakė, jog ne tik tai tas laivas, bet ir kiti anglų laivai bei lėktuvai provokatoriškai apšaudydavo Kinijos laivus ir jos krantus, įsibriaudami net į jos upių žiotis. Todėl Kinija turėjo gintis.

Buvęs Albanijos karalius savo seserimis ir žmona | ti iš Egipto į Franciją. Jis | Albanijoje, bet ir pačiame | Zog, kurs čia matomas su | (žmona kairėje), ketina bėg- | ne tik nesulaukė perversmo | Egipte karaliai nepopuliarūs.

Montrealo Žinios

Aukščiausias Turistų Rekordas Šiais Metais

Turistų ir konvencijų biuro daviniai sako, kad šiais metais turistų Montreale per rugsėjo mėnesį skaičius yra didžiausias istorijoje. Bendrai, biuro pranešimas sako, kad Montrealas darosi labai populiarius turistų atžvilgiu. Ypatingai tą galima pastebėti iš planuojamų konvencijų įvairių organizacijų, unijų bei industrinių korporacijų. Sako, jie turi dėl konvencijų užsakymų 1954-55 metams ir teiravimusi net dėl 1956 iki 1960 metų.

Sumažėjo Keleiviai Vykstanti Gatvėkariais

Montreal Transportation Commission raportuoja, kad keleivių važinėjančių gatvėkariais vis mažėja ir mažėja. Kartu su tuo, aišku, mažėja komisijos pajamos. Pavyzdžiui, laike rugpjūčio mėnesio šiais metais pravažiavo 25,557,363 keleiviai palyginus su pereinamųjų metų rugpjūčio 27,696,917 keleivių. O lyginant pajamas su išlaidomis, pajamų buvo \$2,474,045.59, o išlaidų \$2,615,771.42. Nedateklus per vieną

mėnesį sudaro \$141,725.83.

Per pirmus devynis mėnesius pereinamais metais gatvėkariais pravažiavo 277,232,856 keleiviai, o šiais metais per tą patį laiką tik 257,914,236 keleiviai. To pasekmė, gandai eina ir veik mažai tenka abejoti, kad transportacijos komisija, su savo tokiais raportais, kėsina ir vėl pakelti gatvėkariais važinėjančių ferų kainas. Tai sudarytų dar didesnę našta darbininkam, važinėjantiems į darbą ir iš darbo.

Reikalauja Koncertinės Salės Kalne

Mount Royal aukštajame ir gražiajame kalne, kuris yra tikrai gamtinis Montrealo miesto papuošalas, išskiriant televizijos mažiukę stotelę, nieko kito geresnio nėra. Tiesa, vasarą pastatoma laikina scena simfonijos koncertams, muzikališkiems festivaliams, bet daugiau nieko. Todėl miesto sodų direktor Claude Robillard yra tvirtai įsitikinęs reikalingumu ir žada reikalauti, kad miesto lėšomis kalne būtų pastatyta koncertams bei lauko teatrui salė.

Batų Vagis Pagautas

25-kių metų vyrelis, kuris "sėkmingai" numovė tris poras batų moterims nuo kojų, pagaliau pereitą savaitę, bandydamas ketvirtus numauti nuo kojų merginai Pascal geležinių daiktų krautuvelyje, papuolė į policijos rankas. Pasirodo, kad batų vagišius yra vedęs ir dviejų vaikų tėvas. Pavogęs batus parnešdavo savo žmonai ir sakydavo, kad jis radęs gatvelyje.

Paliko Kūdikį ir Negrįžo Pasimti

Heins Wagner su žmona, kuriuodu tik metai laiko kaip atvažiavo iš Vokietijos į Kanadą, prieš keletą savaičių atsidarė privatišką vaikučių prieglaudą — prižiūrėti laikinai vaikučius, jei motina dirba ar turi reikalų kur išieiti. Vieną dieną pora atnešė apie dviejų metų mergaitę ir sakėsi, kad jie tik atvažiavę iš kito miesto, norį susisiekti stubos, paliko savo kūdikį "laikiniai" prižiūrėti. Palikę, daugiau ir negrįžo. Tėvai kalbėjo tik francūziškai ir mergaitė kitaip nesupranta, kaip tik francūziškai.

Reiškia, tėvai atsidarė savo kūdikio.

Shower Parės

Ritai Kiškiūtei, kuri ruošiasi prie šeimyninio gyvenimo — vedyboms, rugsėjo 24 d. buvo surengta jos pagerbimui "shower" parė.

Taipgi Konstancijai Markevičiūtei, kuri taipgi ruošiasi šeimyniniam gyvenimui — vedyboms, spalio 1 d., jos pagerbimui buvo surengta "shower" parė. Jos jaunikai — Juoza Vaitiekūną sekančią dieną gražiai pagerbė ta pačia proga.

Gimė

Mr. & Mrs. Aleksandra Motūzas, Herbert Memorial ligoninėje, rugsėjo 28 d., susilaukė sūnelio. Motina ir naujagimis jaučiasi gerai.

Serga

Yra susirgęs Vladas Butėnas, Feliksas Skalandis ir Antanas Baublys.

FRANCŪZIJOS SOCIALISTŲ POZICIJA

PARYŽIUS. — Francūzijos socialistai nepritaria Amerikos sutarčiai su Ispanijos frankistais. Jų spauda kritikuoja sutartį, nors ir neaštriai.

Komunistų spauda aštriai puola Ameriką už militarinę sutartį su fašistiniu režimu.

Francūzijos buržuazinė spauda, nors ir nepritaria frankistų režimui, bet užgria Amerikos pozicija.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

2537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS Co.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. #135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaži

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas, A. Majauskas

Parduodam Namus

PAROPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDA
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YORk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager (Reed's Renting Service Reg'd)

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Saukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DU. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Agresyvosios Politikos Įkvėpėjai

I. MATULAITIS

Pasaulinė Taikos Tarybos sesija, įvykusi Budapešte šių metų birželio antroje pusėje, priėmė Deklaraciją pradedti pasaulinę kampaniją už taikų tarptautinių klausimų sureguliuojimą.

Pastarojo laiko įvykiai ir, visų pirma, paliaubų pasirašymas Korėjoje įtikinamai parodo, kad yra galimumas taikiai sureguliuoti sudėtingiausius tarptautinius klausimus ir tuo būdu pasiekti tarptautinės padėties įtempimo susilpnėjimą. Susijusi su tuo perspektyva sumažinti įtempimą tarptautinėje arenoje, suprantama, sukėlė plačiausiame tarptautiniame visuomenės sluoksniuose pasitenkinimą ir viltis.

Karštai atsiliepė į Pasaulinės Taikos Tarybos raginimą visi tarybiniai žmonės. Savo gausiuose susirinkimuose žmonės, kolūkiuose, MTS, tarybinuose ūkiuose, įstaigose, mokyklose darbo žmonės vieningai pritaria Pasaulinės Taikos Tarybos Deklaracijai. Tarybinio taikos gynimo išplėstinio plėnumo nutarimas, su nauja jėga demonstruoja savo begalinę meilę ir atsidavimą Komunistų partijai ir Tarybinei vyriausybei, kurios tvirtai ir nuosekliai gina taikos politiką.

Judėjimas už taikų tarptautinių klausimų išsprendimą, pradėtas Pasaulinės Taikos Tarybos raginimu, vystosi vis plačiau ir plačiau visame pasaulyje. Politika, kuri yra aiškiai išreikšta Tarybinės vyriausybės pareiškimuose, jog dabar nėra tokio ginčijamo arba neišsprendžiamo klausimo, kurio nebūtų galima išspręsti taikium būdu, — ši politika kasdien įgauna vis daugiau ir daugiau šalininkų tarp įvairiausių visuomenės grupių ir sluoksnių visame pasaulyje.

Atkaklumas, su kuriuo milijonai žmonių visose šalyse reikalauja taikiai sureguliuoti ginčijamus klausimus, sukėlė didelį nerimą tuose Vakarų sluoksniuose, kuriems yra naudinga ginklavimosi varžybos, kurie per daug susirišo su tarptautinės padėties aštrinio politika. Šie sluoksniai, kaip ir pirmiau, deda savo viltis į karą ir tarptautinių santykių įtempimo padidėjimą. Taika jiems nepatinka. Įtempimo sumažinimas jiems nenaudingas, nes tai veda į karinių pramonės šakų susiaurinimą, muša per ginklų fabrikantų kišenes.

Reakcinė Vakarų spauda, mirguliuojanti dejavimais apie "pavojų taikai", net ir nemėgina nuslėpti tai, kad

esantių nesutarimų tarp didžiųjų valstybių sureguliuojimas yra labai pavojingas paskiškams karinių monopolijų pelnams.

Visiems yra žinoma, kad Amerikos imperialistų sukeltas karas Korėjoje atvedė į nematytą stambiųjų Amerikos monopolijų pralobimą. Net reakcinė Amerikos spauda nenuslepia šio fakto, jog Uolstrito magnatai ir, visų pirma, morganai, rokfeleriai, diuponai ir melonai pakankamai pasipelnijo iš jų įžiebtos Korėjos gaisro. Nustatę milžiniškas kainas ginklams ir karinei aprangai, jie, tarpininkaujant savo atstovams vyriausybinuose komitetuose, užsitikrino milžiniškus karinius užsakymus ir pelnus. Antai, Amerikos spaudos duomenimis, sunkus bombonešis, kuris 1945 metais kainavo 629 tūkstančius dolerių, dabar kainuoja daugiau kaip 4 milijonus dolerių. Daugiau kaip 7 kartus išaugo tankų, minosvaidžių ir kitų ginklų kaina.

Jeigu per penkmetį prieš antrąjį pasaulinį karą vidutinis metinis monopolijų pelnas sudarė 3 milijardus dolerių, o karo metais — apie 9 milijardus, tai 1951 metais monopolijų pelnai sudarė apie 50 milijardų per metus. Kartu verta pažymėti, jog didžiausią visų pelnų dalį pasigrobė kaip tik tos kooperacijos, kurios gamina ginklus arba karines medžiagas.

Antai, stambiausia automobilių kompanija "Dženeral motors", kurią kontroliuoja Morganas ir Diuponas, tuojuo po to, kai prasidėjo Korėjos karas, gavo užsakymą tankams ir tankų motorams gaminti 463 milijonų dolerių sumai. Nemažesnių karinių užsakymų gavo taip pat "Dženeral elektrik" (Morganas ir Melonas) kompanija. Jei iki Korėjos karo kariniai užsakymai sudarė tik 20 procentų jos gamintos produkcijos, tai 1952 metų pabaigoje kompanijos karinės produkcijos apimtis išaugo jau iki 50-60 procentų. Atitinkamai išaugo ir "Dženeral elektrik" pelnai.

Ypatingai "pavyko" "Diupon de Nemur" kompanijai, kuri gamina atominį ginklą ir sprogstamas medžiagas. Vien per pastaruosius vienerius Korėjos karo metus ši kompanija gavo apie pusantro milijardo gryno pelno — didžiausią per savo gyvavimo laikotarpį sumą.

Pateikti skaičiai ir faktai aiškiai rodo, kad karas ir kariniai užsakymai yra pelningiausias Amerikos monopoli-

stų verslas. Štai kodėl juos baugina net mintis apie taiką, apie nesutarimų sureguliuojimą, apie tarptautinės padėties įtempimo susilpnėjimą.

Neieisti tarptautinės atmosferos įtempimui sumažinti, remti ir įžiebti karo ugnį, sistemingai užnuodyti atmosferą karine propaganda, dirbtinai palaikyti ir sustiprinti tarptautinės padėties įtempimą — štai kursas, kurį diktuoja Uolstrito magnatai valstybės departamentui ir Pentagonui. Pramonės kompanijų ir bankų vadeivoms atrodo, kad avantiūros ir provokacijos, kurias organizuoja jų apmokami agentai, palengvins jiems pasiekti savo agresyviuos tikslus ir šiaip ar taip leis ir toliau palaikyti tokią tarptautinę "konjaktūrą", kuri jiems duoda itin didelius pelnus.

Šiuo atžvilgiu yra ypač būdingas pasisakymas "Kanzas siti star" laikraščio, kuris, išreikšdamas monopolistinio kapitalo interesus, ciniškai ragino subalansuoti padėtį tokiu būdu, kad "tuo atveju, jeigu prasidėtų baisiausias dalykas ir Korėjoje įsiviešpatautų taika, mes (t. y. monopolistai. — L. M.) galėtume vis dėlto nusiraminti viltimi, kad karo pavojus bus kur nors kitoje vietoje".

Ciniškieji šio Amerikos monopolijų garsiakalbio pasisakymai parodo tikrus tarptautinės padėties įtempimo stiprinimo politikos režisierius. Šio pasisakymo šviesoje išryškėja, kas yra suinteresuotas sužlugdyti taikų Korėjos problemas sureguliuojimą, kas buvo įkvėpėjas gėdingai sužlugusios užsienio samdinių birželio provokacijos Berlyne ir kas stovėjo valstybinio perversmo Irane užkulisyje.

Koncernai ir monopolijos, Amerikos svarbiausių pramonės šakų stambiausiųjų įmonių, bankų ir bržos sluoksnių atstovai, brokštantieji naujų pelnų, — štai kas inspiruoja tarptautinių avantiūrų, provokacijų, diversijų ir sąmokslų kampaniją. Kaip tik šie sluoksniai, kurie nutuko iš žmonių kraujo, sugriautų miestų, iš milijonų ir milijonų našlių ir našlaičių vargo, reikalauja iš Amerikos vyriausybės išsaugoti įtempimą tarptautinėje padėtyje, kad pateisintų pasiutusius karinės gamybos tempus ir nuolat augančius karinių monopolijų pelnus. Šiuos sluoksnius baugina taika ir visa tai, kas veda į taiką. Jie trokšta karo, kaip didžiausio biznio. Todėl jie laiko kursą

į tarptautinės padėties pa-
aštrėjimą. Šis Amerikos me-
nopolijų siekimas daro le-
miamą įtaką Amerikos vy-
riausybės užsienio politikai,
sustiprindamas šios politikos
militaristines ir agresyvia-
sias tendencijas įtakingų
monopolistinių sluoksnių ne-
pasotinamų apetitų naudai.

Štai ta dirva, kuri maitino ir tebemaitina Jungtinėse Amerikos Valstijose agresyviają politiką, "šaltojo karo" politiką.

Štai kodėl Amerikos milijardieriai ir milijonieriai atmeta taikaus tarptautinio bendradarbiavimo politiką, viešai skelbdami "kietojo kurso" politiką, "jėgos ir diktato" politiką.

Štai kodėl Amerikos vyriausybės veiksmams nesutampa su jos taikingais gestais ir yra nukreipti į tarptautinės padėties sukomplikavimą, į tarptautinės atmosferos užnuodijimą.

Tačiau tokia politika susiduria su ryžtingu ir sėkmingu akiračiu visur ir visame pasaulyje. Šios nusikalstamos politikos vykdymo kelyje stovi augantis pasipiktinimas ir pasipriešinimas tautų, kurios nenori lieti kraują vien tik dėl to, kad prikimsėtų auksu monopolijų seitus. Paprasti žmonės visur su nekankrumu laukia tarptautinės atmosferos įtempimo sumažėjimo ir naujo pasaulinio karo grėsmės pašalinimo. Augantis jų pasipriešinimas avantiūristinei provokacijų ir šantažo politikai, mėginamams iš naujo įkaitinti tarptautinę atmosferą, sukelti nerimą ir įtarimus, pasmerkia ją neišvengiamam sužlugimui.

SOCIALDEMOKRATŲ VALDŽIA DANIJOJE

KOPENHAGEN. — Danijos karalius Frederikas prašo socialdemokratų lyderį Hansą Hedtoftą sudaryti naują ministrų kabinetą.

Danijos socialdemokratų partija neseniai įvykusiuose rinkimuose gavo daugiausia balsų.

KĄ JAUNI REDAKTORIAI MATE MASKVOJE

MASKVA. — Trys amerikiečiai studentai redaktoriai, kurie atvyko Maskvon, pareiškė savo nusistebėjimą dydžiu, architektūra ir įrengimais naujo Lomonosovo vardo universiteto. Grupė rusų studentų jiems išrodinėjo universiteto patalpas, laboratorijas, studentų gyvenvietes ir t.t.

Dan Berger, Mark Edmund ir Zander Hollander įgijo geriausių įspūdžių.

Vėliau amerikiečiai redaktoriai vizitavo "Pravdos" pasauštuvę.

Iš Maskvos jie vyks į provinciją.

Roma Butler, 21 metų amžiaus mezzo-soprano iš St. John's, Newfoundland. Ji laimėjo pirmą prizą už geriausią pasirodymą ant CBC programos "Opportunity Knocks" ir dabar pradeda darbą ant radio.

DARBIEČIAI SMERKIA AMERIKOS - ISPANIJOS

(Atkelta nuo 1 pusl.)

tame fakte, kad Jungtinės Valstijos dabar nori sumalti savo civilizaciją į ispanišką draugiją.

"Tas pats blogas dalykas vyksta Vakarų Vokietijoje ir Italijoje, kur Jungtinių Valstijų finansieriai ir politinės įtakos ir diplomatija bavo naudojama ir dar tebenaudojama šiandien atkūrimui tokių pat blogų jėgų, kurios privedė prie Antrojo Pasaulinio Karo."

Jis ragino, kad Britanija imtųsi vadovauti linkui taikos. Amerika negalinti duoti tos vadovybės.

Jis kritikavo konservatų valdžią, kuri norinti sugrįžti prie prieškarinės draugijos. Už tai konservatai dedąsi su tokiais pat Amerikoje.

Jis siūlė, kad Britanija pasuktų Indijos premjero Nehru keliu.

VYSKUPAS SAKO KATALIKAI VIENI LAIKOSI UZSISPYRĘ

TORONTO. — Čia, laike gyvojo rožančiaus apeigų CNE Grand Stand'e pamokslą sakė vyskupas C. M. O'gara, gimęs Ottawoj, bet buvęs Yualingo vyskupu Kinijoje, prisipažino, kad katalikų dvasiškija yra sunkiausiai sukalbama.

Jis sakė, kad tik katalikų bažnyčia nedaro kompromisų su komunistais.

Vyskupas buvo pakliuvęs Kinijoje į kalėjimą už tą savo "nenorą nusileisti". Už tai jam dabar Kinija yra "vienas kalėjimas".

Girdi, komunizmas augas ant "nuolaidų", kurias daranti priešinga pusė. Tiktai katalikų bažnyčia nedaranti jokių kompromisų komunistams.

I. ERENBURGAS

AUDRA

(Tąsa)
Komanduoti neteko: ten būta saviškių. Krilovas pažiūrėjo — ant stalo lašiniai, medus, pienas. Stebuklai!.. Bet pavalyti nepasisekė, iš karto nugriuvo į plačią lovą ir miegojo iki vidurdienio. Paskui pašoko ir, paskubomis lygindamas savo retus, bet nepaklusnius plaukus, nubėgo pas sužeistuosius.

Vakare jis kalbėjo majorui Švecovui:

— "Apsupimas"... O aš jus klausiu — argi vokiečiai neapsupti? Ir supa juos viskas — ir mūsų daliniai, ir gyventojai, ir miškai. Šlykštu, žinoma, kad tenka trauktis... Komisaras sako, kad svarbiausia tankai, lėktuvai. Nežinau, aš ne strategas... Mano nuomone, — ir mokėjimas. Jie juk tik tokią muziką ir temoką, nuo vystyklų pradeda marširuoti. O mes ką kitą svajojome... Nieko, išmoksime. Jie atėjo pas mus apsvaigę, prisilaužę prancūzų šampano. Argi Prancūzijoje jie kariavo?.. Nebuvo ten tikro pasipriešinimo. Man vienas inžinierius pasakojo, jis ten buvo — tauta drąsi, bet ištižo. Politika... Aš štai kapitona radau. Pavardė, be rods, Sučkovas... Jis savo dalinį pametė, aišku, tai bloga, bet kovotojus vis dėlto sutelkė, patys išėjo ir ligonių ištempė, ir dargi porą dešimčių vokiečių užplumpino... Kodėl? O todėl, kad jis — komunistas, turi galvoti. Tie kumeliai eina ir negalvoja. Gerai, jie turi armiją. Armiją turime ir mes. Bet štai šito jie neturi, tai giliau, tai reiškia — ir vienas vyras — talka. Jei nėra greta viršininko, vis tiek, turiau aš viršininką — galvoje. Aš Staliną dieną ir naktį galiu girdėti, jei aš tikrai komunistas... Žinote, drauge majore, mes ketvertą kumelių ištempėme. Jie manė, kad aš juos išdarysiu, tokie idiotai! O mes juos išgelbėjome, ne todėl, kad jie būtų to verti, mes komunistai — tas šį tą reiškia... Gerai, jei turite degtinėles — išgersime, aš iš kelionės dar nesusišildžiau.

Naktį, apėjęs ligonius, Krilovas atsistojo ant priebučio slenkščio, užsirūkė. Greta sėdėjo porėlė; jie jo nepastebėjo. Karys garsiu šnibždesiu įkalbinėjo:

— Miestus atiduodam, tiltus susprogdinam, o tu spiriesi?..

— Miestus vėl atimsime. O aš laimės noriu. Mano sužadėtinis armijoje...

Krilovas susijaudino, vasosįvaldė nepašokęs, neišbučiavęs merginos: štai juk kokios!.. Jis prisiminė Na-

tašą ir šyptelėjo — gera mergaitė!.. Kur dabar Vasia?

Paskui ilgai užė bombonešiai, skalijo zenitiniai pabūklai, netoliese sprogo bomba. O Krilovas vis sėdėjo ir mąstė — apie Natašą, apie svetimą mergaitę, apie kapitoną (o kaip jo pavardė? Pamiršau, garbės žodis, pamiršau), liūdnam mąstė apie didžiulę nenugalimą liaudį.

— Oro pavojus!
Krilovas nusišypojo — kokie naktibaldos, ir staiga uždainavo:

Juodvarni, ties galva mano tu sukiesi, aš matau...
Veltui! Čia negausi peno.
Varne, skirtas aš ne tau...

Jis susigėdo: vėl toną pamėčiau! Norėtųsi kartais padainuoti, bet nemoku, tokia kiauylstė...

—
Chanos pasaulis primindavo kūdikio pasaulį; gal būt, dėl to jai buvo taip lengva su mažąja vaikaite. Įvykiai, apie kuriuos buvo kalbama aplinkui, liaudies viltys, pasisekimai, sielvartai jai buvo savi, šeimos reikalai; smulkmenų stebėjimas, susitikimai jai atstojo knygas. Apie šalies augimą ji sprendė iš tų pastatytų namų, kuriuos pati matė, iš pažįstamų žmonių šypsenų, iš to, kuo užimtas Osipas. Susidūrusi su šurkščių pardavėju ar abuoju milicininku, ji kalbėjo Rajai:

"Osia mano, kad perauklėjo, bet tas ne taip paprasta..."
Ji buvo užaugusi kitokiame pasaulyje — rūstaus dievo, kurio nesušvelninsi ir pasnikais, rūstaus nuovados viršininko — gali suimti, išstremti, — pasaulyje tvankių vilčių ir nevilčių, kuri buvo virtusi kasdienybe, buitimi. Jos galvoje viskas pynėsi: senovinių maldų žodžiai ir Osipo frazės, tartum paimtos iš vedamojo, seni prietarai, laimingi ženklai ir kalbos apie penkmečius, apie planavimą, apie sąmoningumą. Ji pati nežinojo, ar ji tiki dievą. Bet Osipu ji tikėjo. Štai atvažiavo Liova, puošnus, linksmas, šypojojosi, o ji jau tėtė jam galestį kaip velioniui vyrui. Raja skaitė knygas, vaikščiojo į teatrą, skambino rojaliu, bet Chana žinojo, kad Raja naktimis verkia patyliukais, kaip verkė ji, kai išvyko vyras. O ir kiti žmonės atrodė Chanai supranta mi savo silpnybėmis (ji pati sau kalbėdavo: "Pamišėliai, kaip Naumas!.."). Tiktai Osipas apstulbindavo ją savo tikėjimu, išverme, protu. Ji privengė ir jį dievino: Osipovo žodžiai jai buvo tiesa.

Štai kodėl ji išliko rami, kada miestas blaškėsi kaip šil-

tine sergąs žmogus, kada žmonės, mėgindami ištrūkti, grįždavo šaukdami: "Vokiečiai prie Borispolio", kada drebėdavo langai nuo priartėjusios kanonados. Ji imdavo ant kelių vaikaite: "Nebijok, tai — karas...". Chana žinojo, kad kare šaudoma, ir dundėjimas atrodė jai natūralus.

Buvo giedras rudens rytas; auksu žėrėjo kaštonai; po karo triukšmo netikėtai užstojo tyla. Chana išėjo — pabandyti surasti pieno Alenkai... Ir staiga ji surinko — jai priešais Saksagansko gatvė ėjo vokiečiai. Ji visko laukė, tiktai ne šito. Osia rašė, kad juos sumuš... O vokiečiai ėjo jauni, linksmi, juokėsi, kažką eidami kramtė. Ji ėmė puldinėti kaip višta, savimi užstojo Alią. Vienas vokietis, pamatęs ją, susijuokė ir ėmė taikinti automatu; jo draugai taip pat ėmė juoktis — jiems tat atrodė esąs įdomus pokštas. Chana vos nubėgo ligi namų. Ji atsistojo šalia Alios ir ėmė įkalbinėti: "Nieko... Tat tyčia, kad juos įviliotų... Greit ateis mūsų šalis. Greitai tėvelis ateis". Ji ramino ne vaikaite, o save. Alia visai ir nebijojo; išgirdusi muziką gatvėje, ji ėmė ploti delnais.

Pavakare Chana nutarė nueiti pas Stešenką — gal būt, jie žino, kada grįš mūsų šalis?

Aleksiejus Nikolajevičius sutiko ją nemeiliai; ji net paklausė:

— Ar jūs nesergate?
— Ne.
— Tat gerai. Nes tokiu laiku sirgti... Juos gi ar matėte?

— Mačiau. Pavyzdinga tvarka. Iš karto matyti — kita mokykla. Ir gyvena jie juk kitaip — be tų "eksperimentų"... O mūsų šalis... Ką čia kalbėti, susilaukė... Chana nieko nesuprato.

— Apie ką gi jūs, Aleksiejau Nikolajevičiau?
— Aišku apie ką, ne apie mudu, apie komunistus.
Chana prispaudė prie savęs Alią; ji vos galėjo kalbėti iš sielvarto ir pasipiktinimo. — Kaip jūs galite?.. Valia kartu su Raječka komjaunime buvo, atvažiavo — sakėsi pareiškimą įteikusi partijon stoti...
— Iš prievartos ir ne tą tekdavo daryti.
Išikišo Antonina Petrovna:

— Jūs apie Valią be reikalo kalbate... Argi mergaitė gali susigaudyti politikoje? Iš pradžių Aleksiejus Nikolajevičius kalbėjo nenoromis, bet, išgirdęs apie Valią, užsidegė:

— Mano dukterė niekuo dėta. Norite nesveikatą sveikam suversti? Nepavyks! Mes ne ėjome, mus varė.
— O kas gi jus varė?
— Tokie kaip jūs sūnus. Suprantama, kodėl žydai

persigando...
Chana atsistojo:
— Alenka, eime.
Antonina Petrovna sumišo, išbėgo į prieškambarį:
— Dabar visi nervingi... Gal būt, jum su duona striukai? Aš jums duosiu, pasirūpinau atsargų...
— Mano koja čia neižengs! — riktelėjo Chana.

Ji paguldė vaikaite, atsistojo šalia lovutės, žiūrėjo į vaikišką veidą, šviesų, ramų, ir tyliai verkė. Štai mes vienos... Dvi našlaitės — viena ir apsilviki pati negali, kita į kapus žiūri. Kas gi galėtų pagalvoti, kad Stešenka pogromininkas? Kadaisė tokie ateidavo, daužydavo langus, laužydavo baldus, paleisdavo pūkus iš pagalvių. Bet tie juk buvo nesąmoningi, o jis — mokytojas, auklėja vaikus... Gal būt, Osia taip pat fantazijų vaikosi kaip Naumas?..

Paryčiui ji sėdėdama užsnūdo ir greitai pabudo nuo linksmo Alios čiulbėjimo. Iš karto prisiminė: vokiečiai, Stešenka... Gatvėse buvo tylu — mūsų šalis negrįžo.

Pabeldė. Chana krūptelėjo: ar tik ne tie, su šautuvais?.. Atėjo Viera Platonovna.

— Vos prisikasiau — keturis kartus sulaukė. Štai vargas!..
Ir Chanai iš karto palengvėjo: ne vienos mudvi pasaulyje.

Ji papasakojo Vierai Platonovnai, kaip vokiečiai norėjo į ją šauti:

— Jūs tik pagalvokite — ėjau aš su Alenka... Kokie gi tat kareiviai, tai banditai!
— Žvėrys! Aš dabar ėjau pas jus, net pasakoti baisu... Tai palei teatrą... Trys vokiečiai ir vienas mūsų šalis, kriminalistas... Nutvėrė senį, barzdą nurovė. Aš neištverčiau: "Ką jūs darote?.." O kriminalistas atsako: "Tai žydas...". Sąžinės jie neturi. Neilgai jie laikysis. Kai mūsų šalis traukėsi, vienas vadas man sakė: "Greitai laukite grįžtant...". Argi gali žvėrys valdyti žmones?

— Viera Platonovna, aš buvau pas Stešenką. Jūs nepatikėsite manimi... Jis rėduris. Ji pasitaisė plaukus, ramiai atidarė. Įėjo trys vokiečiai. Vienas iš jų — vyresnysis — kalbėjo rusiškai, prastai, bet suprasti buvo galima.

— Kas gyventi? Žydas yra? Kariškis yra? Komunistas yra?

Ji papurtė galvą:
— Aš čia viena.
— Koks tautybė?
— Ukrainietė. Letki kaimas...
Vokiečiai ėmė mėtyti iš komodos stalčių skalbinius, Borios sąsiuvinčius, senus laiškus, perrištus kaspinėliais, išbarstė kruopas.

Tas, kuris kalbėjo rusiškai,

pažiūrėjo į Boriją.

— Kas?
— Sūnus.
— Komunistas Viera Platonovna rimtai:
— Jūs turite mą, mes savo...
Vokietis nes Vieros Platonovna supykino. Jis sienos fotograf ir skutelius.
— Nėra sūnu
— Gėda jūr Viera Platonovskausti senę. M
— Tylėt!
Itūžęs vokiet grafijų skutelnius, vilnonių s laiškus. Staiga pamatė atvirul portretą.
— Komunisti ti.

Atsivėdėjęs j rai Platonovna nugriuvo; su veidas apsipylė sąmonės ji nen rėjo į savo k šis žvilgsnis v siausvyros. Kit lipo į viršų. Iš dėti riksmas, d lo skambėjima taip pat buvo l ti, staiga iš na apmaudas. Sen kie namus spr i nugarą... Ne svyros, jis pril ros Platonovnc džioti, kaip j džiojo skalbini išvilko ją ant galvą į pakopa ištempė į kiet stovėjo prie kimiai, biauaria gus buvo rauč Kreščiatikas. (bo apimti, rėk Kai Chana ė turgų (tai buv savaitė prasli čių atėjimo), ant sienos skel ir vaikščioti n sustojo ties n

— Niekad aš jo nemėgau. Valia — gera mergaitė. Bet jis — netiesus žmogus, kalba saldžiai, o akys į šalį žiūri... Jūs, Chana Lvovna, pas juos nesilankykite. Jeigu jus kas skriaus, imkite Alenką ir pas mane. Kriminalistas šūkavo, esą jie iškraustysią žyduš iš butų, aš tada pagalvojau — geriau judviem pas mane persikelti, ankšta bus, bet vis dėlto ramiau.

Chana ją apkabino, pažadėjo greitai ateiti. Kai Viera Platonovna išėjo, Chana pagalvojo: ne, Osipas teisingai

sakė. Stešenka — gyvatė. Bet kiek tokių?.. O Viera Platonovna kalba kaip Osia. O argi Valia galėtų kitaip pasakyti? Arba Borija?.. Jaunieji geri. Jie kariauja. Vadinās, greitai tuos žvėris išsvys.

Po dviejų dienų anksti rytą ją pažadino bausis dundėjimas. Ji išbėgo į gatvę. Pusiau apsirengę žmonės kažką susijaudinę kalbėjo. Nuo Kreščiatiko kilo juodi dūmai, tiršti kaip rūkas. Chana pati sau šypojojosi: tai mūsų šalis artėja prie miesto. Dabar ne, ilgai kentėti. Ji paėmė Alią ant rankų ir šnibždėjo:

— Nebijok, tai tėvelis eina...
—
Viera Platonovna sėdėjo namie, mezgė. Jeigu Boria grįš, bus jam žiemai... Kaip visuomet jos kambaryje buvo labai švaru, tartum ką tik ji būtų apsitvarkiusi šventei. Trys pagalvės, viena ant kitos, pike medžiagos apdangalas, rudos tartum saulės apšviestos grindys. Ant sienos kabėjo didelė Borios fotografija karine uniforma — jis atsiuntė ją iš Tarnopolio; šalimais buvo iškabinėtos senos nublukusios fotografijos — velionio vyro, sesers, giminaičių. Kampe neiškiliai blykčiojo ikona: Viera Platonovna brangino ją — "motinai gyvai esant kabėjo". Boria kažkada paklausė: "Kam laikai? Juk tu netiki". Ji atsakė ne iš karto, pagalvojo: "Kam ji trukdo?.. Nežinau, Borenka, ką tau pasakyti. Į cerkvę neinu, melstis nesimeldžiu. O dievas yra ar ne, nežinau. Jeigu yra, tai ne cerkvėje, širdyje..."

Ji mezgė ir galvojo: kaip sunku! Nesitikėjau, kad to sulauksiu... Per aną karą taip pat atėjo, bet vis dėlto buvo kitaip, plėšė, žudė, bet vidury dienos žmonių nekankino. Iš kur tokie atsiranda? Žvengia, šaudo... Ne žmonės. Mūsų šalis sunku — kiek tie turi patrankų, mašinų, vežimų... Ilgai teks kariauti, ko gero, aš pabaiegos nepamatusiu...
Ji įsiklausė. Ant laiptų rėkė: "Nieko aš neturiu... Nelieskite!..". Kažkas vokiškai keikėsi. Paskui pabeldė į jos duris. Ji pasitaisė plaukus, ramiai atidarė. Įėjo trys vokiečiai. Vienas iš jų — vyresnysis — kalbėjo rusiškai, prastai, bet suprasti buvo galima.

— Kas gyventi? Žydas yra? Kariškis yra? Komunistas yra?
Ji papurtė galvą:
— Aš čia viena.
— Koks tautybė?
— Ukrainietė. Letki kaimas...
Vokiečiai ėmė mėtyti iš komodos stalčių skalbinius, Borios sąsiuvinčius, senus laiškus, perrištus kaspinėliais, išbarstė kruopas.
Tas, kuris kalbėjo rusiškai,

pažiūrėjo į Boriją.

— Kas?
— Sūnus.
— Komunistas Viera Platonovna rimtai:
— Jūs turite mą, mes savo...
Vokietis nes Vieros Platonovna supykino. Jis sienos fotograf ir skutelius.
— Nėra sūnu
— Gėda jūr Viera Platonovskausti senę. M
— Tylėt!
Itūžęs vokiet grafijų skutelnius, vilnonių s laiškus. Staiga pamatė atvirul portretą.
— Komunisti ti.

Atsivėdėjęs j rai Platonovna nugriuvo; su veidas apsipylė sąmonės ji nen rėjo į savo k šis žvilgsnis v siausvyros. Kit lipo į viršų. Iš dėti riksmas, d lo skambėjima taip pat buvo l ti, staiga iš na apmaudas. Sen kie namus spr i nugarą... Ne svyros, jis pril ros Platonovnc džioti, kaip j džiojo skalbini išvilko ją ant galvą į pakopa ištempė į kiet stovėjo prie kimiai, biauaria gus buvo rauč Kreščiatikas. (bo apimti, rėk Kai Chana ė turgų (tai buv savaitė prasli čių atėjimo), ant sienos skel ir vaikščioti n sustojo ties n

— Kas?
— Sūnus.
— Komunistas Viera Platonovna rimtai:
— Jūs turite mą, mes savo...
Vokietis nes Vieros Platonovna supykino. Jis sienos fotograf ir skutelius.
— Nėra sūnu
— Gėda jūr Viera Platonovskausti senę. M
— Tylėt!
Itūžęs vokiet grafijų skutelnius, vilnonių s laiškus. Staiga pamatė atvirul portretą.
— Komunisti ti.

Atsivėdėjęs j rai Platonovna nugriuvo; su veidas apsipylė sąmonės ji nen rėjo į savo k šis žvilgsnis v siausvyros. Kit lipo į viršų. Iš dėti riksmas, d lo skambėjima taip pat buvo l ti, staiga iš na apmaudas. Sen kie namus spr i nugarą... Ne svyros, jis pril ros Platonovnc džioti, kaip j džiojo skalbini išvilko ją ant galvą į pakopa ištempė į kiet stovėjo prie kimiai, biauaria gus buvo rauč Kreščiatikas. (bo apimti, rėk Kai Chana ė turgų (tai buv savaitė prasli čių atėjimo), ant sienos skel ir vaikščioti n sustojo ties n

Atsivėdėjęs j rai Platonovna nugriuvo; su veidas apsipylė sąmonės ji nen rėjo į savo k šis žvilgsnis v siausvyros. Kit lipo į viršų. Iš dėti riksmas, d lo skambėjima taip pat buvo l ti, staiga iš na apmaudas. Sen kie namus spr i nugarą... Ne svyros, jis pril ros Platonovnc džioti, kaip j džiojo skalbini išvilko ją ant galvą į pakopa ištempė į kiet stovėjo prie kimiai, biauaria gus buvo rauč Kreščiatikas. (bo apimti, rėk Kai Chana ė turgų (tai buv savaitė prasli čių atėjimo), ant sienos skel ir vaikščioti n sustojo ties n

Atsivėdėjęs j rai Platonovna nugriuvo; su veidas apsipylė sąmonės ji nen rėjo į savo k šis žvilgsnis v siausvyros. Kit lipo į viršų. Iš dėti riksmas, d lo skambėjima taip pat buvo l ti, staiga iš na apmaudas. Sen kie namus spr i nugarą... Ne svyros, jis pril ros Platonovnc džioti, kaip j džiojo skalbini išvilko ją ant galvą į pakopa ištempė į kiet stovėjo prie kimiai, biauaria gus buvo rauč Kreščiatikas. (bo apimti, rėk Kai Chana ė turgų (tai buv savaitė prasli čių atėjimo), ant sienos skel ir vaikščioti n sustojo ties n

Atsivėdėjęs j rai Platonovna nugriuvo; su veidas apsipylė sąmonės ji nen rėjo į savo k šis žvilgsnis v siausvyros. Kit lipo į viršų. Iš dėti riksmas, d lo skambėjima taip pat buvo l ti, staiga iš na apmaudas. Sen kie namus spr i nugarą... Ne svyros, jis pril ros Platonovnc džioti, kaip j džiojo skalbini išvilko ją ant galvą į pakopa ištempė į kiet stovėjo prie kimiai, biauaria gus buvo rauč Kreščiatikas. (bo apimti, rėk Kai Chana ė turgų (tai buv savaitė prasli čių atėjimo), ant sienos skel ir vaikščioti n sustojo ties n

Atsivėdėjęs j rai Platonovna nugriuvo; su veidas apsipylė sąmonės ji nen rėjo į savo k šis žvilgsnis v siausvyros. Kit lipo į viršų. Iš dėti riksmas, d lo skambėjima taip pat buvo l ti, staiga iš na apmaudas. Sen kie namus spr i nugarą... Ne svyros, jis pril ros Platonovnc džioti, kaip j džiojo skalbini išvilko ją ant galvą į pakopa ištempė į kiet stovėjo prie kimiai, biauaria gus buvo rauč Kreščiatikas. (bo apimti, rėk Kai Chana ė turgų (tai buv savaitė prasli čių atėjimo), ant sienos skel ir vaikščioti n sustojo ties n

Atsivėdėjęs j rai Platonovna nugriuvo; su veidas apsipylė sąmonės ji nen rėjo į savo k šis žvilgsnis v siausvyros. Kit lipo į viršų. Iš dėti riksmas, d lo skambėjima taip pat buvo l ti, staiga iš na apmaudas. Sen kie namus spr i nugarą... Ne svyros, jis pril ros Platonovnc džioti, kaip j džiojo skalbini išvilko ją ant galvą į pakopa ištempė į kiet stovėjo prie kimiai, biauaria gus buvo rauč Kreščiatikas. (bo apimti, rėk Kai Chana ė turgų (tai buv savaitė prasli čių atėjimo), ant sienos skel ir vaikščioti n sustojo ties n

Atsivėdėjęs j rai Platonovna nugriuvo; su veidas apsipylė sąmonės ji nen rėjo į savo k šis žvilgsnis v siausvyros. Kit lipo į viršų. Iš dėti riksmas, d lo skambėjima taip pat buvo l ti, staiga iš na apmaudas. Sen kie namus spr i nugarą... Ne svyros, jis pril ros Platonovnc džioti, kaip j džiojo skalbini išvilko ją ant galvą į pakopa ištempė į kiet stovėjo prie kimiai, biauaria gus buvo rauč Kreščiatikas. (bo apimti, rėk Kai Chana ė turgų (tai buv savaitė prasli čių atėjimo), ant sienos skel ir vaikščioti n sustojo ties n

Atsivėdėjęs j rai Platonovna nugriuvo; su veidas apsipylė sąmonės ji nen rėjo į savo k šis žvilgsnis v siausvyros. Kit lipo į viršų. Iš dėti riksmas, d lo skambėjima taip pat buvo l ti, staiga iš na apmaudas. Sen kie namus spr i nugarą... Ne svyros, jis pril ros Platonovnc džioti, kaip j džiojo skalbini išvilko ją ant galvą į pakopa ištempė į kiet stovėjo prie kimiai, biauaria gus buvo rauč Kreščiatikas. (bo apimti, rėk Kai Chana ė turgų (tai buv savaitė prasli čių atėjimo), ant sienos skel ir vaikščioti n sustojo ties n

Atsivėdėjęs j rai Platonovna nugriuvo; su veidas apsipylė sąmonės ji nen rėjo į savo k šis žvilgsnis v siausvyros. Kit lipo į viršų. Iš dėti riksmas, d lo skambėjima taip pat buvo l ti, staiga iš na apmaudas. Sen kie namus spr i nugarą... Ne svyros, jis pril ros Platonovnc džioti, kaip j džiojo skalbini išvilko ją ant galvą į pakopa ištempė į kiet stovėjo prie kimiai, biauaria gus buvo rauč Kreščiatikas. (bo apimti, rėk Kai Chana ė turgų (tai buv savaitė prasli čių atėjimo), ant sienos skel ir vaikščioti n sustojo ties n

Atsivėdėjęs j rai Platonovna nugriuvo; su veidas apsipylė sąmonės ji nen rėjo į savo k šis žvilgsnis v siausvyros. Kit lipo į viršų. Iš dėti riksmas, d lo skambėjima taip pat buvo l ti, staiga iš na apmaudas. Sen kie namus spr i nugarą... Ne svyros, jis pril ros Platonovnc džioti, kaip j džiojo skalbini išvilko ją ant galvą į pakopa ištempė į kiet stovėjo prie kimiai, biauaria gus buvo rauč Kreščiatikas. (bo apimti, rėk Kai Chana ė turgų (tai buv savaitė prasli čių atėjimo), ant sienos skel ir vaikščioti n sustojo ties n

Atsivėdėjęs j rai Platonovna nugriuvo; su veidas apsipylė sąmonės ji nen rėjo į savo k šis žvilgsnis v siausvyros. Kit lipo į viršų. Iš dėti riksmas, d lo skambėjima taip pat buvo l ti, staiga iš na apmaudas. Sen kie namus spr i nugarą... Ne svyros, jis pril ros Platonovnc džioti, kaip j džiojo skalbini išvilko ją ant galvą į pakopa ištempė į kiet stovėjo prie kimiai, biauaria gus buvo rauč Kreščiatikas. (bo apimti, rėk Kai Chana ė turgų (tai buv savaitė prasli čių atėjimo), ant sienos skel ir vaikščioti n sustojo ties n

Atsivėdėjęs j rai Platonovna nugriuvo; su veidas apsipylė sąmonės ji nen rėjo į savo k šis žvilgsnis v siausvyros. Kit lipo į viršų. Iš dėti riksmas, d lo skambėjima taip pat buvo l ti, staiga iš na apmaudas. Sen kie namus spr i nugarą... Ne svyros, jis pril ros Platonovnc džioti, kaip j džiojo skalbini išvilko ją ant galvą į pakopa ištempė į kiet stovėjo prie kimiai, biauaria gus buvo rauč Kreščiatikas. (bo apimti, rėk Kai Chana ė turgų (tai buv savaitė prasli čių atėjimo), ant sienos skel ir vaikščioti n sustojo ties n

pažiūrėjo į Borios fotografiją.

— Kas?
— Sūnus.
— Komunistas?

Viera Platonovna atsakė rimtai:

— Jūs turite savo tikėjimą, mes savo...

Vokietis nesuprato, bet Vieros Platonovnos tonas jį supykino. Jis nuplėšė nuo sienos fotografiją, sudraskė ją skutelius.

— Nėra sūnus. Kaput!

— Gėda jums, — pasakė Viera Platonovna, — gėda skauti senę. Motiną turite?

— Tylėt!

Įtūžęs vokietis trypė fotografijų skutelius, marškinius, vilnonių siūlų kamuolį, laiškus. Staiga po ikona jis pamatė atviruką — Lenino portretą.

— Komunistas? Tada gauti.

Atsivėdėjęs jis smogė Vierai Platonovnai į veidą. Ji nugriuvo; sudužo akiniai, veidas apsipylė krauju, bet sąmonės ji nenustojo. Ji žiūrėjo į savo kankintoją, ir šis žvilgsnis vedė jį iš pusiausvyros. Kiti du išėjo, užlipę į viršų. Iš ten buvo girdėti riksmas, dūžtančio stiklo skambėjimas. Vyresnysis taip pat buvo beketinąs išieiti, staiga iš naujo pagavo jį apmaudas. Sena ragana! Tokie namus sprogdina, šaudo į nugarą... Netekęs pusiausvyros, jis pribėgo prie Vieros Platonovnos, ėmė ją mindžioti, kaip prieš tai mindžiojo skalbinius. Paskui jis išvilko ją ant laiptų, trenkė galvą į pakopas, jau negyva istempė į kiemą. Jis ilgai stovėjo prie savo aukos ir kimiai, bauriai keikėsi. Dangus buvo raudonas — degė Kreščiatikas. O namai, siaubo apimti, rėkė iki ryto.

Kai Chana ėjo su Alenka į turgų (tai buvo sekmadienį, savaitei praslinkus po vokiečių atėjimo), ji pastebėjo ant sienos skelbimą. Gal būt, ir vaikščioti negalima?... Ji sustojo ties melsvu lapeliu.

Jame buvo parašyta: "Kijevo miesto ir apylinkių žydai. Pirmadienį, rugsėjo mėn 29 dieną septintą valandą ryto reikia jums atvykti su daiktais, dokumentais ir šiltais drabužiais į Dorogožicko gatvę, prie žydų kapinių. Už neatvykimą — mirties bausmė".

Keletą kartų ji perskaitė įsakymą. Ką gi šitie žvėrys sugalvojo?... Šalimais stovėjo pagyvenęs žmogus; Chana jį atrodė esąs palankus. Ji paklausė:

— Jūs suprantate, ką jie sugalvojo?...

Žmogus bailiai apsižvalgė ir pasitraukė. O kažkokia moteris pasakė:

— Aišku. Žydus išsiųs...
— Kur?
— To aš nežinau.

Chana pamažu grįžo namo. Per savaitę ji labai paseino, drebėjo galva, kojos neklausė. Kur tie žvėrys galėtų pasiųsti?... Iš jų negalima laukti nieko gero, nepažiūrės, kad senė, mergaitė... O greitai žiema... Chana švelniai ir liūdnei pažiūrėjo į Alią: kas ištikis mergaitę? Numirsiu — ir niekas jos nepamyluos. O tokia protinaga, linksma. Jai reiktų tik žaisti, išdykauoti... Aš pakankamai gyvenau, laikas mirti. Bet Alenka... Kaip išgelbėti kūdikį?

Ji nutarė eiti pas Vierą Platonovną: paprašysiu ją paimti mergaitę, kol grįš mūsiškiai... Duris atidarė nepažįstama moteris, piktai ji pažiūrėjo į Chaną.

— Nebėra jos čionai. Išvedė... Visus komunistus išvedė. Jūs ką netikite? Paklauskite policijoje.

Chana suprato: dabar niekas neišgelbės. Reikia pasiduoti likimui. Gal būt, išsiųs netoli... Kaip nors išgyvensim... Tikriausiai ir vokiečių yra padorių, pagailės kūdikio...

Ir Chana ėmė ruoštis išvažiuoti. Alenkos kailinukai suplyšę, reikia būtinai užsiūti. Peržiūrėti kojinautes. Iškep-

siu sausainių... Okiški rūpesčiai nustelbė niūrias mintis. Alia žaidė, paskui ramiai užsnūdo, užmigdama pasakė: "Senele, lėlė Maša taip pat važiuos. Gerai?..."

Rytą Chana ėmė ruoštis, bet pamačiusi, kad gatvė pilna žmonių su ryšuliais, vežimais, rankiniais vežimėliais, ji suprato, kad nėra ko skubėti — gerai, jeigu nueisim pavakare...

Lvovo gatvė buvo užkimšta. Žmonės važiavo dviejų tekinčių vežimėliais, ėjo, kiūtino daug vaikų. Chana pagalvojo: kurgi jaunieji?... Ir staiga prisiminė: jaunieji kariauja. Čia visi tokie kaip aš su Alia... Du barzdoti seniai nešė antklodėje senę, paralyžiaus suriestą. Žmogus su dirbtine koja stūmė vaikišką vežimėlį, jame ramiai šypsosijos mažytė. Vaikai pamesdavo motinas, verkdamo. Seniai meldėsi, ir sielvarto kupini rytietiški giesmių garsai susimaišydavo su moterų rauda. Dvi merginos ėjo apsikabinusios, jos buvo apsvilkusios puošniais drabužiais ir stengėsi visą laiką šypsotis. Alia, baimingai žvalgydamasi, spaudė prie krūtinės didžiulę lėlę.

Staiga Chana pamatė minioje senąjį daktarą Vainbergą, kuris gydė Rają, Alenką. Vargais negalais jai pavyko prieiti prie jo.

— Daktare, kur jie mus išsiųs?
Jis pažiūrėjo į ją geromis, liūdnomis akimis ir pasilenkęs pašnibždomis atsakė:

— Į kapą.
Ji suriko, pagriebė Alią.
— To negali būti! Kūdikį?...

Daktaras mostelėjo ranka, nusiėmė akinius, ir Chana pamatė, kad jo akyse ašaros.

Vis sunkiau ir sunkiau buvo slinkti pirmyn: iš Pavlovsko gatvės ėjo minios, iš Nekrasovo, iš Dmitrijevskos. Niekad Chana nemanė, kad Lvovo gatvė tokia ilga. Juk tik iki turgavietės tepreita. Šaligatviuose stovėjo vokiečių patruliai. Retkarčiais Chana nugirdavo paskiras frazes, skrendančias iš tarpvarčių, tarpdurių, iš pravirų langų.

— Viešpatie, kiek jų!... O kur juos pasiųs?...
— Sako — į darbus...
— Baisu žiūrėti!...
— Saša, nepavėluok pie-

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išbrina akių nervus, nuo kurių patenka nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3994

tums...
— Aš tiktai į pyrago krautų nubėgsiu...
— O Kreščiatike iki šiol tebedega...

Kažkur už vokiečių grandinės tebevyko gyvenimas... Alia nebegalėjo paeiti, verkė. Chana paėmė ją ant rankų, bet neturėjo jėgų nešti. Kažkas pasakė: "Pasodinkite vaiką į vežimą..." Chana padėkojo. Senis, kuris važiavo vežime, neatsakė — jis kažką murmėjo. Gal būt, meldėsi? Arba pamišo?... Juk nuo tokių dalykų galima išieiti iš proto!

Gal būt, daktaras perdėda? Jis visada toks... Sakė, kad Rajai plaučių uždegimas, o būta paprasto gripo...

Moteris, kuri ėjo šalia Chanos, pasakė:
— Šneka, kad mus apgyvendins mažuose miesteliuose...

Aišku, daktaras perdėda. Žvėrys, bet negali jie žudyti vaikų. Chana mėgino padrasinti save, bet širdis stingo. Ne, ne į gyvenimą šis kelias! Visi verkia, moterys drasko savo drabužius, seniai meldžiasi kaip prieš mirtį. Kam jie meldžiasi?... Chana prisiminė, kaip kadaise ji sėdėjo sinagogoje — viršuje. Buvo Teismo Diena, seniai meldė dievą pasigailėti. O paskui buvo pogromas... Jeigu ir yra dievas, jis negirdi, jam vis tiek — ne jo čia vaikai...
O vokiečių akys begėdiš-

kos, žiūri ir juokiasi. Štai vienas nusigrėžė, kad ir žvėris, bet jam pačiam baisu... Kurgi mūsiškiai? Kur Osia? Aišku, mūsiškiai nugalės, bet kada?... Tie juk visus nukankins...

Kur jie? Vis dar Lvovo gatvė... Štai aname name kadaise gyveno Chanos vyresnioji sesuo Fenja, jos vyras buvo siuvėjas, graži iškaba... Kai Chana susipažino su Naumanu, ji atėjo pas seserį, apsiverkė, paprašė kaip motiną palaiminti. Naumas buvo geras, tiktai pakvaišęs... Kai jis išvyko, jai ir Osiai buvo sunku. Ji dirbo kaip skalbėja, paskui kaip valytoja. Vis dėlto ji pastatė Osia ant kojų. Aišku, Liova gyveno lengviau, bet Osia turi šviesią galvą. Ji vertina, tikriausiai jis dabar — komandierius... Ir žmoną jis rado gerą. Lengva pasakyti — Raja kupina užgaidų, visos moterys kupinos užgaidų bet širdis jos auksinė. Ir gerai padarė, kad išėjo į karą, reikia visiems kariauti, jeigu jie tokie žvėrys... Dabar aišku, kodėl Stešenka ją atkalbinėjo. Gyvatė!... O Viera Platonovna — buvo tikras draugas. Ką jai padarė tie žvėrys? Gal būt, taip pat ištrėmė?...
(Bus daugiau)

Palaikykite Tuos Biznierių, Kurie Skelbiai LIAUDIUS BALSU

Elora Flower Shop

396 College St. RA. 5459
RA. 4228

Specializuojamės Prirangime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Žakietus, Skraistes ir Kalnierius

- Siuвам Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantotas

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West
Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.

Telefonas: RA. 8971

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantotas — Aproxavimas Nemokamas.

899 Bloor St. W. Lombard 1438

prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT SERVICE STATION

College and Lansdowne Kampas
Telefonas: ME. 9028

(Dabrovolskių Žentas)

Pranešimai

Winnipeg, Man.

Svarbus Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 7 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio mėn. (October) 11 dieną, 2 valandą po pietų, Lietuvių Klube, 140 Manitoba Ave.

Visus narius kviečiame atsilankyti, nes daug svarbių reikalų aptarti.

Vasaros laiku beveik viena valdyba kuopos reikalus tvarkė. Dabar vasara praėjus, mądomasis ir žuvavimas užsibaigė. Tad valdyba prašo narius ir nares neuždaryti stubosė, o lankytis susirinkimus.

7 Kp. Valdyba

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 162 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 11 dieną, 2

valandą po pietų, Lietuvių sveitainėje, 160 Claremont St.

Stenkitės visi dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarti. Kadangi rudeninis sezonas jau prasidėjo, reikia apkalbėti, ką mūsų kuopa gali nuveikti. Taipgi atsiminkite, kad susirinkime bus galima atsimiti narinę knygą, jei kurie dar neatsiėmė.

Kuopos Valdyba

Hamilton, Ont.

Smagūs šokiai

Seni Hamiltono lietuviai rengia linksmus šokius šeštadienį, spalio 17 dieną, Karpato rusų salėj, 707 Barton St. E.

Bus gera muzika, šiltų ir šaltų gėrimų, užkandžių.

Hamiltono ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti ir linksmi vakarą praleisti.

Pradžią 8 valandą vakaro.

Rengėjai

Serga

TORONTO. — Nuo spalio 1 d. serga nuosirdi Liaudies Balso rėmėja V. Masienė,

westonietė. Ligonė pergyveno sunkią operaciją ir dabar gydoma Womens College ligoninėje.

Taipgi toje pat ligoninėje pergyveno sudėtingą sunkią operaciją E. Daugėlienė (buvusi Karpavičiūtė).

O. Minotienė spalio 1 d. pergyveno kritišką operaciją ir rašant šiuos žodžius labai sunkiai serga. Ji randasi General ligoninėje.

Rep.

Gražiai Paminėjo

TORONTO. — Praeitą šeštadienį, spalio 3 d. draugai M. Karoliai suruošė gražų pokylį paminėjimui metinės vedybinės sukakties ir savo vardadienio.

Besivaišinant buvo prisiminta ir visuomeniniai reikalai. Draugas M. Karolis iškėlė reikalą paremti darbinikišką laikraštį "Liaudies Balsa". Į jo priminimą gražiai atsiliepė visi ten dalyvaujantieji sudėdami "Liaudies Balso" paramai \$16.00 aukų. Aukoj: M. Karoliai \$5.00; A. Vitkauskas \$3.00; T. Naručiai ir Pr. Snieckus po \$2.00; B. Krasauskas ir K. Astrauskas po \$1.00.

Būtų malonu, kad visi ruošiami pokyliai nepasibaigtų vien asmeniškais prisivaišnimais, bet kad juose būtų prisiminta ir šių dienų visuomeniniai reikalai.

Dalyvavęs

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)

šalys nepriims tokios politinės dorovės, kurią šiuo tarpu pademonstravo pati svar-

biausia Vakarų demokratijos valdžia. — Vilnis.

—o—

Dviejų Žmonių Kalbos

Praeitą pirmadienį girdėjome dviejų žmonių prakalbas. Vienas, Višinskis, kalbėjo Jungtinių Tautų Generalėj Asemblėjoj, o kitas, Eisenhower, Bostone, republikonams.

Pirmasis atstovauja Tarybų Sąjungą, antrasis Jungtines Valstijas, kurių yra prezidentu.

Abiejų tema pagrindiniai ta pati, bet koks skirtumas kalbose, programoje!

Višinskis iš naujo pakartojo savo šalies troškimus — sugyventi taikoje su visomis šalimis; visu trečdaliu nusiginkluoti ir uždrausti naudojimą ir gaminimą atominių bombų ir kitų masinio žudymo ginklų.

Eisenhoweris, lyg ir atsakydamas Višinskiui, šaukė už didesnį apsiginklavimą, už didesnį pasiaukojimą ir didesnius taksus.

Kiek pirmiau John F. Dulles, valstybės sekretorius irgi kalbėjo. Jis reikalavo iš Tarybų Sąjungos nuosirdumo.

Gi mums rodo, kad abu — Višinskis ir Eisenhower — nuosirdžiai kalbėjo. Kas svarbiausia, jų kalbos vaizdavo jų dviejų šalių darbus: Ką Višinskis pasakė, tas praktikuojama Tarybų Są-

jungoje, o ką Eisenhower pasakė, tas daroma šioje šalyje. Ten kovojuama už taiką, čia agituojama už apsiginklavimą ir prieš taiką. — V. J. S.

LIAUDIES BALSO

Metinis

Koncertas

įvyks

GRUODŽIO 5 d.

Christie Auditorium

83 Christie St.

Toronto

Prašome ruoštis jame dalyvauti

Ekspertiškai įdedam visokių geriausių išdirbystės aliejaus degintojus.

- Išmokėjimas pratęslam a net iki 24 mėnesių.
 - 10% pigiau mokant iš kažno.
 - Garantija vieniems metams.
 - Aliejaus sutartis su bile k rta aliejaus kompanija.
- Mes taipgi įrengiam ultra m durniška šilto vandens sistemą š šilto oro pečius.

Garner & Co.

15 BARTON AVE., TORONTO
Tel. ME. 2554

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

391 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą

Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.

Darbas ir Prekės Garantuota

Atidara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

Vištos ir Kiaušiniai

Šviežios vištos, žąsys,
taipgi švieži kiaušiniai
pas

Art Farm Produce

563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

Pardavimui

Pastatas su progresuojančiu bizniu tabako distrikte. 3 Lane Bowling, Pool Room su 3 Boston ir 2 Snooker stalais, Snack Bar, minkšti gėrimai, ice cream ir cigaretai. Šeši apartamentai išnuomoti, apartamentas savininkui.

Tolimesnių informacijų galima gauti pas A. Puzarą, Box 38, Rodney, Ont., arba telefonu: 131M.

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMUNSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO